OSTATNIE WIADOMOŚCI

KONFERENCJA PARYSKA Trzej ministrowie spraw zagranicznych postanowili spotkać się w środę po południu dla omówienia nowej propozycji min. BIDAULT.

FRANCJA Po burzliwych debatach w Zgromadzeniu Nar. odroczono posiedzenie do środy po południu. Wtedy rozstrzygnie się los gabinetu Ramadiera.

WĘGRY Zgromadzenie Narodowe przyjęło trzyletni plan rozwoju gospodarki węgierskiej.

POLSKA Dnia 1 lipca — późnym wieczorem — wyjechała do Pragi delegacja Rządu R.P. z Premierem Cyrankiewiczem na czele.

TRYBUNA ROBOTNICZA

Wyd. B 6 stron
Cena 2 zł.

Nr. 180 — (851) Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, czwartek, 3 lipca 1947 r. Rok V.

Kupon konkursowy Nr. 3

SEJM WZNOWIŁ OBRADY

Na porządku dziennym:
1) Plan Odbudowy Gospodarczej
2) Plan Inwestycyjny na rok 1947

Dnia 1-go lipca odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu Ustawodawczego. Pierwszy punkt porządku dziennego przewidywał trzecie czytanie projektu ustawy skarbowej i budżetu na okres od 1. I. do 31. XII. 1947 r. W głosowaniu projekt ustawy skarbowej wraz z projektem budżetu został przyjęty większością głosów całej Izby, przeciwko głosom PSL.

Następnie przystąpiono do dalszych punktów porządku dziennego.

Rządowy projekt ustawy o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy — został w pierwszym czytaniu odesłany do Komisji Prawniczej i Regulaminowej, a rządowy projekt ustawy o gospodarce energetycznej skierowano do Komisji Przemysłowej.

Sprawozdanie Komisji Odbudowy oraz Pracy i Opieki Społecznej o wniosku nagłym posłów Stronnictwa Ludowego w sprawie pomocy dla zniszczonych działaniami wojennymi powiatów woj. kieleckiego, warszawskiego, rzeszowskiego i innych — złożył poseł **BELOŃSKI** (PPS).

Wnioskodawcy położyli w swoim wniosku nacisk na udzielenie pomocy w odbudowie w szczególności pięciu najbardziej zniszczonym powiatom województwa kieleckiego i 9-ciu powiatom województwa warszawskiego.

Komisja Odbudowy oraz Pracy i Opieki Społecznej wniosła o uchwalenie rezolucji o powołaniu **nadzwyczajnej Komisji Poselskiej dla zbadania sytuacji na terenach przyczółkowych.** Rezolucje uchwalono jednomyślnie.

Następny punkt porządku dziennego obejmował sprawozdanie Komisji Skarbowo-Budżetowej i Planu Gospodarczego o rządowych projektach ustaw: **o Planie Odbudowy Gospodarczej i o Państwowym Planie Inwestycyjnym na rok 1947.**

Ustawę o Planie Odbudowy Gospodarczej referował poseł **JĘDRYCHOWSKI** (PPR), przemówienie którego podajemy na innym miejscu.

Projekt ustawy o Państwowym Planie Inwestycyjnym na rok 1947 referował poseł **RAPACZYŃSKI**, (PPS).

Poseł Jędrychowski referuje plan

Na wstępie **poseł Jędrychowski** podkreśla historyczne znaczenie obecnego momentu. Z chwilą uchwalenia ustawy o Planie Odbudowy Gospodarczej — Polska wkroczy na drogę gospodarki planowej. Przejście do gospodarki planowej stało się możliwe, **DZIĘKI PRZEPROWADZONYM PRZEZ KRAJOWĄ RADĘ NARODOWĄ REFORMOM w pierwszym rzędzie dzięki reformie rolnej i unarodowieniu wielkiego i średniego przemysłu.**

Nasz system planowania, podobnie jak nasz model gospodarczy, jest specyficzny. W ustroju socjalistycznym plan gospodarczy jest we wszystkich dziedzinach gospodarki systemem norm, regulujących bezpośrednie rozmiary produkcji, inwestycji itp. W naszym modelu gospodarczym, **planowanie — pojęte jako system norm — obejmuje tylko uspołecznione sektory. W odniesieniu do sektorów nieuspołecznionych jest on tylko systemem środków planowego oddziaływania przez państwo na kieruenk rozwoju gospodarczego w tych sektorach.**

Podniesienie stopy życiowej mas pracujących bezpośrednim zadaniem planu

Charakteryzując ustawę o Planie Odbudowy Gospodarczej poseł Jędrychowski wskazuje, że bezpośrednim zadaniem planu jest podniesienie stopy życiowej mas pracujących.

Ustawa wymienia 6 głównych dróg, prowadzących do tego celu. Są to, jak się mówca wyraża, w przełożeniu na bardziej lapidarny język:

utrwalenie reform społeczno-gospodarczych, odbudowa, zagospodarowanie Ziem Odzyskanych, rozszerzenie stosunków gospodarczych z zagranicą, repatriacja i reemigracja, obniżenie kosztów własnych i wzrost wydajności pracy.

Cyfry na ostatni rok planu charakteryzują podstawowe jego zadania. Plan przewiduje **przekroczenie w roku 1949 przedwojennego spożycia na głowę zarówno w zakresie artykułów żywnościowych, jak i w zakresie wyrobów przemysłowych.**

W zakresie artykułów przemysłowych plan przewiduje osiągnięcie lub przekroczenie przedwojennego poziomu spożycia na głowę ludności: **w 1947 r. — w tkaninach wełnianych i jedwabnych, papierze, węglu opałowym, zapałkach papierosach, środkach do prania i soli, w r. 1948 — w tkaninach bawełnianych, lnianych, wyrobach dzianych i skórze miękkiej, w 1949 r. — w mydle. Poniżej poziomu przedwojennego w 1949 roku pozostanie jedynie spożycie skóry twardej.** Przewiduje **się prawie 5-krotny wzrost spożycia węgla, trykotaży i zapałek, blisko 3-krotny papierosów.**

O 13 proc. wyższy od poziomu przedwojennego będzie dochód narodowy w roku 1949

Plan przewiduje znaczną rozbudowę publicznych instytucji ochrony zdrowia, zwłaszcza w zakresie opieki nad matką i dzieckiem.

Dochód narodowy, planowany na rok 1949 będzie o 13 proc. wyższy., od poziomu przedwojennego. Oznacza to, dodaje mówca, przeszło 2-krotne powiększenie dochodu narodowego w porównaniu z rokiem 1946.

Wzrost dochodu narodowego osiągnie się przez wzrost produkcji rolnej i przemysłowej oraz przez wzrost wartości usług. Zmiany struktury społeczno-gospodarczej Polski wyrażają się w tym, że gdy przed wojną na dochód narodowy składało się: 39 proc. dochodów z rolnictwa, lasów i rybołówstwa, 32 proc. z przemysłu i 29 proc. z usług — **to w roku 1949 dochód z rolnictwa lasów i rybołówstwa stanowić będzie 26 proc., dochód z przemysłu i rzemiosła 42 proc., dochód z usług 32 proc. dochodu narodowego.**

Reforma rolna umożliwiła szybką odbudowę rolnictwa

Poseł Jędrychowski, omawiając cyfry wzrostu produkcji rolnej, podkreśla, że nie byłoby możliwe takie tempo odbudowy i rozwoju rolnictwa, przy zachowaniu obszarniczego ustroju gospodarstwa rolnego w Polsce. **REFORMA ROLNA UMOŻLIWIŁA SZYBKĄ STOSUNKOWO ODBUDOWĘ ROLNICTWA, A ZWŁASZCZA PRODUKCJI BUDOWLANEJ.**

Ogromna pomoc Państwa w dziedzinie odbudowy rolnictwa wyraża się **w kontynuowaniu dzieła reformy rolnej, w pomocy w zaludnieniu i zagospodarowaniu rolniczym Ziem Odzyskanych, pomocy w odbudowie gospodarstw zniszczonych i zabudowaniu nowopowstałych, w dostarczeniu rolnictwu dodatkowej siły pociągowej (konie z importu i traktory), w dostarczaniu maszyn i narzędzi rolniczych oraz nawozów sztucznych, w organizacji i rozbudowie przetwórczego przemysłu rolnego, planowej kontrakcji kultur technicznych przez przemysł państwowy, w pomocy w rozwoju spółdzielczości wiejskiej i organizacji obrotu produktami rolnymi w elektryfikacji i radiofonizacji wsi, w ogólnym podnoszeniu warunków komunikacyjnych, zdrowotnych i kulturalnych mas chłopskich.**

Tempo rozwoju produkcji rolnej należy uznać za maksymalne w danych warunkach.

Dzięki rozwojowi rolnictwa osiągniemy pełną samowystarczalność

Mówca podaje szczegółowe cyfry planu w zakresie rolnictwa. Plan przewiduje podwojenie w ciagu dwóch lat produkcji żyta, 2 i pół-krotny wzrost produkcji pszenicy, zwiększenie o połowę produkcji ziemniaków i buraków cukrowych. Jeśli idzie o hodowlę, stawiamy sobie zadanie przekroczenia stanu przedwojennego w dwóch działach, trzody chlewnej i drobiu. Liczba koni wzrośnie o 42,8 proc., bydła rogatego o 32,5 proc.

Przewidziany rozwój produkcji rolniczej pozwoli na osiągnięcie całkowitej samowystarczalności, jeśli idzie o zboże, ziemniaki i mięso, a nawet na osiągnięcie pewnych nadwyżek w końcowych latach planu. W zakresie zbożowym spodziewamy się osiągnąć samowystarczalność po żniwach 1948 r.

(Dalszy ciąg na str. 4-tej)

Święto Morza w Szczecinie
29. VI. 1947.

. Prezydent Bierut wbija gwóźdź w drzewce sztandaru Garnizonu Szczecińskiego

Z KONFERENCJI W PARYŻU

Nowe propozycje MINISTRA BIDAULT

BIDAULT

PARYŻ, środa

NA WCZORAJSZEJ NARADZIE TRZECH MINISTRÓW SPRAW ZAGRANICZNYCH MIN. BIDAULT PRZEDSTAWIŁ NOWE PROPOZYCJE FRANCUSKIE. PROPOZYCJE TE STRESZCZAJĄ SIĘ W 7 NASTĘPUJĄCYCH PUNKTACH:

1 **Ma być utworzony Komitet Współdziałania do dnia 1 września br. Zadaniem jego ma być USTALENIE POTRZEB I ZASOBÓW PANSTW EUROPEJSKICH**

2 **Informacje odnośnie potrzeb i zasobów poszczególnych państw mają być przedłożone dobrowolnie przez te państwa. Dotyczyć one mają zagadnień związanych z rozwojem produkcji i wymiany towarów danego państwa.**

3 **W skład Komitetu Współdziałania wejść mają FRANCJA, ZWIĄZEK RADZIECKI, W. BRYTANIA i niektóre inne kraje.**

4 **Komitet Współdziałania ma odbywać konsultacje ze wszystkimi krajami za wyjątkiem Hiszpanii frankistowskiej. Dowódcy stref okupacyjnych Niemiec mają przedłożyć dane dotyczące tych stref. Jeśli chodzi jednak o zagadnienie podniesienia produkcji przemysłowej Niemiec, to może ono być rozstrzygnięte jedynie przez Radę Ministrów i Sojuszniczą Radę Kontroli Niemiec.**

5 **Komitet Współdziałania zwrócić się ma do USA o przyjazną pomoc w pracach nad opracowaniem zagadnień w tej mierze.**

6 **Komitet Współdziałania utworzyć ma podkomisje a mianowicie: APROWIZACJI ROLNICTWA, ENERGII ELEKTRYCZNEJ, SUROWCÓW URZĄDZEŃ FABRYCZNYCH, ŻELAZA I STALI. W skład komisji mają wchodzić przedstawiciele „Trzech" oraz przedstawiciele państw w danej gałęzi zainteresowanych. Siedzibą zarówno Komitetu Współdziałania jak i podkomisji ma być Paryż.**

7 **Komitet Współdziałania ma uzgadniać swą działalność z Europejską Komisją Gospodarczą ONZ w Genewie.**

Trzy pytania min. Mołotowa

Minister **MOŁOTOW** postawił następnie ministrowi **BIDAULT** 3 następujące pytania.

1) Czy propozycja francuska w sprawie wykorzystania zasobów Niemiec na zaspokojenie potrzeb Europy — oznacza, że problem reparacji nie jest brany pod uwagę?

2) Czy decyzja w sprawie wykorzystania zasobów gospodarczych Niemiec będzie powzięta zanim problem reparacji zostanie roztrzygnięty?

3) Czy Francja zgadza się obecnie na podwyższenie poziomu produkcji przemysłowej Niemiec?

Minister Bidault w odpowiedzi zaznaczył, że problem reparacji może być roztrząsany jedynie na konferencji 4 ministrów spraw zagranicznych.

Następnie minister Bidault oświadczył, że delegacja francuska w dalszym ciągu zachowuje w sprawie wysokości produkcji przemysłowej Niemiec stanowisko, jakie zajęła na konferencji moskiewskiej.

Turcja prosi o nową pomoc

ANKARA, środa.

Rząd turecki zwrócił się do Międzynarodowego Banku Odbudowy o pomoc w wysokości 400 mil. dol.

Faszyści prowokują
Na Sycylii nadal niepokój

RZYM, środa

Wskutek prowokacji faszystowskich sytuacja na **SYCYLII** jest w dalszym ciągu napięta.

Rada sycylijskich zw. zawodowych zażądała natychmiastowego ustąpienia inspektora policji na wyspie Messan, który pozostaje w kontakcie z kołami reakcyjnymi.

Prasa włoska donosi, że znany bandyta sycylijski i jeden z przywódców t. zw. „Mafii" **FERRERI**, który został aresztowany 17 czerwca, oświadczył w czasie dochodzenia, że był „mężem zaufania" komendanta policji sycylijskiej. Po tych zeznaniach policja zastrzeliła Ferreri bez sądu, stwierdzając następnie, że został on zastrzelony w czasie ucieczki.

Przed referendum w Hiszpanii

LIZBONA, środa

Monarchiści hiszpańscy otrzymali polecenie albo wstrzymania się od udziału w referendum, które ma się odbyć w niedzielę 6 lipca, albo oddania białej kartki. Oświadczenie w tej sprawie złożył rzecznik DON JUANA, pretendent do tronu hiszpańskiego.

Uchwały Rady Naczelnej PPS

WARSZAWA środa

Rada Naczelna PPS w wyniku obrad w dniu 30 czerwca 1947 roku przyjęła uchwałę stwierdzającą, iż dzięki zwycięstwu w wyborach obozu demokracji i ciężkiej klęsce PSL — partii zjednoczonej reakcji, stworzone zostały podstawy stabilizacji stosunków politycznych i gospodarczych w Polsce. Rada Naczelna podkreśla dwie fundamentalne zasady decydujące o roli ruchu socjalistycznego w Polsce Ludowej. Pierwszą taką zasadą jest **jednolity front partii robotniczych i współpraca całego obozu lewicy, zarówno w walce przeciw faszyzmowi i wojnie, jak i w realizacji ludowych reform społecznych na drodze ku socjalizmowi. „Niezależnie od takich czy innych trudności i różnic w stosunkach między PPS i PPR jednolity front tych partii nie może być uważany za jedną z możliwych kombinacji politycznych wśród których także obóz wrogów klasowych odgrywałby rolę jakiegoś partnera Droga PPS wiedzie tylko na lewo Wróg jest tylko na prawo. Partner do współpracy znajduje się tylko po lewej stronie barykady".**

Drugą zasadą jest ewolucyjność **polskiej drogi do socjalizmu w oparciu o rewolucyjne przemiany i zdobycze. „PPS wierzy w możliwość syntezy rewolucyjnej drogi do socjalizmu z pogłębieniem osiągnięć poprzednich, walką o prawa i wolności obywatelskie"... „Jedyną skuteczną prawdziwie socjalistyczną formą tej syntezy może być tylko ścisła i braterska współpraca z PPR".**

Rada Naczelna przypomina z naciskiem że **każdy członek partii musi uczciwie, szczerze i do głębi przemyśleć wszystkie praktyczne konsekwencje tego stanowiska i wzywa wszystkie organa wykonawcze partii do starannego sprawdzenia w jakim stopniu stanowiska ideologiczne i działalność praktyczna członków partii są zgodne z określonymi wyżej zasadami.**

Rada Naczelna wzywa CKW do jak najszybszego rozpracowania i zastosowania metod skutecznej walki z ideologiczną i organizacyjną ofensywą ośrodków dyrygowanych bezpośrednio czy pośrednio przez WRN-owskich renegatów socjalizmu. Z naciskiem zwraca Naczelna Rada uwagę na niebezpieczeństwa płynące z faktu wyzyskiwania prawdziwych i urojonych różnic wewnątrz obozu demokratycznego przez reakcję zgrupowaną wokół stanowiska PSL i jego sojuszników.

Rada Naczelna zwraca uwagę CKW na konieczność podnoszenia ideologicznego i moralnego poziomu członków partii.

W uchwałach wysunięte zostały m. in. następujące zadania, stojące przed partią: **wzmożony wysiłek w zakresie realizacji planu odbudowy gospodarczej oraz osiągnięcie sprawiedliwszego rozdziału dochodu społecznego.**

Niezbędna jest także wzmożona czujność na odcinku walki z reakcją międzynarodową, **kontynuowane być muszą wysiłki pokojowe na terenie międzynarodowym w oparciu o tradycyjną politykę przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, o sojusz z innymi państwami słowiańskimi oraz połączone z gotowością do szczerej współpracy ze wszystkimi państwami demokratycznymi na gruncie respektowania nienaruszalnych granic Polski na Odrze, Nysie i Bałtyku.**

Rada Naczelna wzywa w uchwale CKW **do zwołania w roku 1947 zwyczajnego kongresu partii,**

NASZ

Wykonaniem t. zw. „planu" **MARSHALLA** na terenie europejskim zajął się min. **BEVIN**, który prócz stanowiska ministra spraw zagranicznych piastuje także godność przewodniczącego Komitetu Rządowego dla Spraw Gospodarczych Wielkiej Brytanii. Może właśnie dlatego warto zaznajomić się z postępami, jakie czyni planowanie gospodarcze w Anglii, za które min. Bevin jest odpowiedzialny.

Wiosną 1945 r. Partia Pracy rozpoczęła kampanię wyborczą pod hasłem „Spójrzmy w przyszłość". „Przebudowa gospodarki angielskiej jest koniecznością, konieczny jest ogólnonarodowy plan gospodarczy — stwierdził manifest wyborczy. — Partia Pracy przedkładać będzie interesy całego narodu przed ciasnymi interesami przemysłu prywatnego".

Wybory do parlamentu dały przygniatające zwycięstwo Partii Pracy. W rok później **HERBERT MORISSON**, wicepremier i minister spraw wewnętrznych oświadczył: „Główną potrzebą kraju i głównym celem rządu jest stworzenie i wykonanie planu gospodarczego". W wydanej przez lewicę Partii Pracy broszurce opublikowanej z okazji ogólnokrajowego zjazdu Partii Pracy w Margate czytamy: **„W dwa lata po wyborach plan gospodarczy nie został jeszcze stworzony, mimo że wszyscy zgadzają się, że jest to sprawa nie cierpiąca zwłoki".**

Dziś, gdy Anglia coraz bardziej staje się zdaną na łaskę i niełaskę amerykańskiego kapitału, potrzeba takiego planu staje się nagląca. Ostatnie tygodnie obfitują w meetingi związków zawodowych i terenowych organizacji Partii Pracy na których uchwalane są rezolucje, żądające wypracowania przez rząd angielski planu gospodarczego, powiększenia obrotów handlowych z demokracjami ludowymi w Europie Środkowo-Wschodniej i ze Związkiem Radzieckim. Jest to jedyny sposób — czytamy w jednej z rezolucji — aby uniknąć straszliwych skutków pętli dolarowej, zaciskającej się na naszych szyjach.

I lipca br. rozpoczęła się w Londynie ogólnokrajowa konferencja delegatów rad zakładowych i związków zawodowych, zwołana przez centralny organ partii komunistycznej **„DAILY WORKER"**. Wśród delegatów, którzy przybyli na tę konferencję, znajduje się słynny przywódca górników angielskich **ARTHUR HORNER**, który w wywiadzie udzielonym prasie angielskiej oświadczył, że jedynym skutecznym środkiem przeciwstawienia się ekspansji kapitału amerykańskiego jest opracowanie planu gospodarczego na podstawie upaństwowienia podstawowych przemysłów i wciągnięcia przedstawicieli robotników do aktywnego udziału w kontroli nad wykonaniem planu.

Oświadczenie Hornera jest głosem zdrowego rozsądku robotników angielskich, który powinien dotrzeć do min. Bevina planującego odbudowę gospodarczą Europy w Paryżu.

Andrzej Bronowski

Podział armii indyjskiej

LONDYN, środa

Wczoraj opublikowano równocześnie w Londynie i w Nowym Delhi **projekt podziału armii indyjskiej na armię Hindustanu i Pakistanu.** Projekt przyjęty został przez specjalną komisję wojskową złożoną z przedstawicieli wszystkich partii politycznych w Indiach.

Nie dotyczy on oddziałów brytyjskich stacjonowanych w Indiach, a odnosi się wyłącznie do oddziałów złożonych z ludności tubylczej.

Nacjonalizacja elektrowni w W. Brytanii

LONDYN, środa

Izba Gmin uchwaliła projekt rządowy ustawy o nacjonalizacji elektrowni. **Projekt uchwalono w trzecim czytaniu 321 głosami przeciwko 173.**

Kongres w Strassburgu zakończony

Komuniści mają jeden cel: SŁUŻYĆ SPRAWIE LUDU — mówi Thorez

Trzeci dzień kongresu Francuskiej Partii Komunistycznej rozpoczął się od przemówienia JEANETTE VERMERS, wybitnej działaczki, członka KC., która kieruje pracami partii na odcinku kobiecym.

W MOWIE SWOJEJ **VERMERS** W SPOSÓB GŁĘBOKI I JEDNOCZEŚNIE PRAWDZIWIE WZRUSZAJĄCY UJĘŁA ROLĘ KOBIET W USTROJU KAPITALISTYCZNYM, KTÓRY NAKŁADA NA NIE PODWÓJNE JARZMO: WYZYSKU SOCJALNEGO I NIEWOLI DOMOWEJ, JAKO NARZĘDZIE DO RODZENIA DZIECI I OBSŁUGIWANIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO.

Mówczyni występuje ostro przeciwko wszelkim przesądom co do roli kobiet w społeczeństwie i mówi z ironią o kobietach stanowiących narzędzie rozkoszy wśród klas panujących, piętnując ostro pozostałości pogardliwego stosunku do kobiet nawet wśród robotników.

Wskazuje na olbrzymią rolę jaką odgrywają obecnie kobiety w życiu Francji i stwierdza, że **kobieta musi mieć równe prawa z mężczyzną, musi otrzymać równą pracę, równą płacę i musi mieć zabezpieczony dostęp do wszelkich stanowisk i nauki.** Nie rezygnując absolutnie z ogniska domowego i szczęścia osobistego, (Vermers jest żoną Thoreza i ma kilka dzieci) **kobieta musi się stać równym i pełnoprawnym towarzyszem walki i pracy mężczyzny.** Z tymi hasłami idą komuniści do kobiet i wzywają je do walki w szeregach demokracji francuskiej, która jedyna zdolna jest wyzwolić je od wiekowego niewolnictwa. Sala jest głęboko wstrząśnięta przemówieniem Vermers i długo ją oklaskuje.

Laurent **CASANOVA** rozmawia z **ALI DJEROD** sekretarzem Partii Komunistycznej Tunisu. Na prawo: **LARRI BOUHALI**, sekretarz Partii Komunistycznej Algieru.

Opłakane skutki taktyki socjalistów

Duclos zdaje sprawozdanie kongresowi z sytuacji w parlamencie. Wskazuje on na opłakane skutki taktyki socjalistów, którzy chcąc w oparciu o MRP przeciwstawić się komunistom, stają się sami narzędziem reakcji. Tracą wpływy wśród klasy robotniczej oraz doprowadzają ją swoją taktyką do obecnej sytuacji. Socjaliści obawiali się, utraty wpływów w wypadku współpracy z komunistami, a tymczasem — wykrzykuje Duclos — sytuacja wygląda właśnie przeciwnie.

Mylili się socjaliści, bo właśnie poprzez współpracę z komunistami wzrosną ich wpływy, co niewątpliwie nastąpi w tym wypadku, jeśli będą prowadzili politykę zgodną z interesami ludu niżby na skutek swoich błędów i walki z komunistami tracili wpływy prowadząc politykę sprzeczną z interesami ludu. Mówca kończy płomiennym apelem o maksymalną aktywność partii i członków. Nigdy jeszcze sytuacja nie była tak poważna i tak obiecująca, nigdy też tak wiele nie zależało od nas! Do walki! Do czynu! — kończy Duclos.

Po przemówieniu Duclos wita zjazd w imieniu delegacji polskiej wicemarszałek Sejmu **TOW. ZAMBROWSKI**. Przemówienie jego podaliśmy już wczoraj.

W trzecim dniu obrad kongresu przemawia także **GEORGES MARRANE**, przedstawiając sprawy związane z gospodarką komunalną.

Mówi Duclos

Wspaniałą ucztą dla słuchaczy jest przemówienie **JACQUESA DUCLOSA**, pierwszego obok Thoreza przywódcy partii, przewodniczącego komunistycznej frakcji posłów. Duclos jest nie wysokiego wzrostu, tęgi, sprawia wrażenie niepozorne, ale jest wspaniałym mówcą, łącząc w sobie swobodę, lekkość stylu, dowcip i inteligencję, to wszystko co nazywa się po francusku „esprit", z temperamentem i głębią.

Jest to świetny polityk i idealny mówca, który trzyma cały czas w napięciu uwagę słuchaczy, wzbudza ciągle ataki śmiechu, stanowiącego zresztą jego najsilniejszą broń w stosunku do przeciwników.

Potrafi prawie niespostrzeżenie przechodzić od ironii do patosu, od żartów do gwałtownego wybuchu gniewu, oburzenia i żarliwego entuzjazmu. Absolutne panowanie nad słuchaczami, zdolność kształtowania ich nastrojów, oto cechy, które ten działacz zdaje się posiadać całkowicie.

Narody kolonialne walczą o swe prawa

W ostatnim, czwartym dniu zjazdu, przemawiali przedstawiciele Komunistycznej Partii Krajów Kolonialnych, Algieru, Maroka, Tunisu i t. zw. Czarnej Afryki.

Wszyscy oni podkreślili konieczność walki ludów Unii Francuskiej o demokrację. Wszyscy podkreślali, że narody kolonialne nie chcą walczyć z narodem francuskim, a jedynie walczą z imperializmem francuskim i dążą do ułożenia stosunków w ramach prawdziwej demokratycznej Unii Francuskiej.

W tych słowach są potwierdzone tezy referatu Etienne Fajona.

Manifest kongresu do narodu

Przemawiali jeszcze delegaci z zagranicy — z Saary, Belgii, Holandii i innych krajów. Następnie, z ramienia komisji politycznej, ogłoszony zostaje przez Fajona manifest kongresu do narodu francuskiego. W manifeście stwierdza się, że zdobycze osiągnięte dzięki pracy klasy robotniczej, w ciągu 2 i pół lat są zagrożone przez reakcję i błędną politykę rządu.

Kongres wzywa wszystkich Francuzów, którzy chcą umocnienia niezależności Francji i wszystkich tych, którzy widzą przyszłość Francji w realizacji programu partii komunistycznej do wstępowania w szeregi partii komunistycznej. Kongres wzywa do jedności socjalistów i komunistów.

Z przemówienia Thoreza

W końcowym przemówieniu zabiera głos sekretarz generalny **THOREZ**. Podkreślił on wielkie rezultaty zjazdu, który wykazał całkowitą jedność partii, skupionej wokoło Centralnego Komitetu. **Thorez podkreślił, powołując się na zwycięstwo akcji strajkowej górników, że obecne trudności są wywołane przez upór rządu, powodujący straty w produkcji, których można było uniknąć**

Thorez wskazuje, że tylko przerzuceniem ciężarów na bogatych można znaleźć wyjście z sytuacji i wzywa do jedności socjalistów i komunistów i do wspólnej energicznej walki o zjednoczenie sił republikańskich dla odwrócenia polityki Francji w kierunku zgodnym z interesami ludu. Komuniści mają jeden cel: służyć sprawie ludu i być pierwszymi w tej walce.

W ostatnim dniu kongresu witała też delegatów **DOLORES IBARRURI**, która mówiła o walce ludu hiszpańskiego. Przemawiał także **MAUVAIS**, sekretarz organizacji KC, który przedstawił zagadnienia organizacyjne.

Zjazd zakończył się pod znakiem siły i wiary w przyszłość Francji, pod znakiem zjednoczenia ludu francuskiego, który pod kierownictwem klasy robotniczej i partii komunistycznej potrafi utrzymać wolność i niepodległość Francji.

Delegaci wyjechali w teren z nową energią, realizować cele i zadania, które postawił przed nimi kongres.

KAROL MARTEL.

Sukcesy chińskiej armii ludowej

NANKIN, środa

Zjednoczona chińska armia ludowa, posuwając się naprzód zajęła miasto Si-Tin-Gen. W walkach poległ dowódca 71-dywizji kuomintangowskiej **A-San-Dun.**

Demonstracje przeciwko de Gasperi'emu

RZYM, środa

Przemówienie DE GASPERI'EGO wygłoszone do młodzieży włoskiej w Wenecji, w którym wystąpił on przeciwko włoskiemu ruchowi postępowemu, wywołało falę oburzenia we Włoszech. Wielkie demonstracje opozycyjne odbyły się w **Rzymie**. Dla rozproszenia ich policja użyła bomb i granatów łzawiących. Są ranni.

Nowe strajki w USA

NOWY JORK, środa

70 tys. dokierów, pracujących w Zatoce Meksykańskiej na wybrzeżu atlantyckim postanowiło przystąpić do trwającego już strajku dokierów.

Po wykryciu spisku we Francji

PARYŻ, środa

Jak donosi agencja France Presse, **francuskie władze bezpieczeństwa wiedziały o istnieniu spisku antyrepublikańskiego we Francji już od 6 miesięcy.**

Informowały go o nim listy poszczególnych osób przedstawiających działania zagrażające Republice Francuskiej.

Na podstawie jednego z takich doniesień wykryto istnienie planu budowy bunkrów, który się nazywa **„planem błękitnym".**

POLICJA DUŃSKA WPADŁA NA TROP organizacji hitlerowskiej

SZTOKHOLM, środa

Z Kopenhagi donoszą, iż policja tamtejsza wpadła na trop organizacji hitlerowskiej w Danii. Organizacja zajmowała się ułatwianiem ucieczki z Niemiec przez Danię do Szwecji wybitniejszym działaczom NSDAP, hitlerowcom duńskim i kolaborantom z okresu okupacji. Są poszlaki, iż tą drogą przedostał się do Szwecji **MARCIN BORMAN.** Stwierdzono związki między niemiecką organizacją „EDELWEISS" a organizacją duńską, oraz między organizacją duńską a równocześnie zaaresztowanymi hitlerowcami szwedzkimi.

Na marginesie konferencji paryskiej

JAK WYGLĄDAJĄ PLANY AMERYKAŃSKIE

NASZ SPRAWOZDAWCA POLITYCZNY PISZE:

W KOŁACH ZBLIŻONYCH DO DELEGACJI RADZIECKIEJ W PARYŻU PODKREŚLA SIĘ ZBIEŻNOŚĆ KOMENTARZY O KONFERENCJI PARYSKIEJ W OFICJALNYM BIULETYNIE AMBASADY AMERYKAŃSKIEJ W PARYŻU Z PRZEMÓWIENIEM AMBASADORA USA W LONDYNIE DOUGLAS'A.

Bardziej znamiennym jest biuletyn ambasady amerykańskiej w Paryżu, który uważa, że narody europejskie akceptujące plan Marshalla powinny nie tylko opracować wspólny program współpracy gospodarczej, ale także „zgromadzić swoje zasoby, znieść bariery gospodarcze i ustalić swoje potrzeby na podstawie kontynentalnej".

James Caschery amb. USA W Paryżu

W ten sposób opracowany program rozpatrzony zostałby przez USA, bez żadnych uprzednich zobowiązań. W Paryżu uważa się, że ultymatywny ton w jakim są utrzymane zarówno przemówienie Douglasa jak i komentarz biuletynu ambasady amerykańskiej w Paryżu, jest co najmniej nie na miejscu. Konferencja paryska zebrała się dla zbadania propozycji amerykańskich, a nie dla zajęcia się ogólnym planowaniem życia gospodarczego w Europie.

Nie można dyktować jakiemukolwiek państwu zakres planowania gospodarczego bez pogwałcenia jego praw i interesów. Nie można narzucić określonych form gospodarczych proporcji wydobycia surowców i normy wytwórczości. Podobne „planowanie" wpłynęłoby niewątpliwie na ograniczenie niepodległości i suwerenności państw biorących udział w planach oraz stanowiłoby interwencję w wewnętrzne sprawy tych państw.

Nie trudno też sobie wyobrazić, w jakiej sytuacji znalazłyby się słabsze gospodarczo kraje, zmuszone do podporządkowania swojej gospodarki interesom państw silniejszych. Wystarczy przypomnieć sobie gospodarkę kapitalistyczną sprzed wojny, czy to w Polsce, czy w innych krajach europejskich, kiedy wielkie międzynarodowe kartele ograniczały produkcję, zamykały fabryki i sztucznie utrzymywały niską stopę spożycia.

Stanowisko min. Mołotowa na konferencji paryskiej, jak to podkreśla dzisiejsza prasa francuska, zmierza do określenia indywidualnych zapotrzebowań poszczególnych krajów, a tym samym ODBIERA T. ZW. „PLANOWI MARSHALLA" WSZELKIE MOŻLIWOŚCI INGERENCJI POLITYCZNEJ.

Stanowisko to niewątpliwie przyczyni się do ujawnienia różnicy, jeżeli różnica taka istnieje między „doktryną Trumana" i harwardzką mową Marshalla.

W. P.

W USA krytykują plan Marshalla

Wpływowe pisma amerykańskie **„New York Times", „Wall Street Journal" i „Journal of Commerce" — stwierdziły ostatnio w artykułach wstępnych, że PLAN MARSHALLA NIE CIESZY SIĘ POPARCIEM AMERYKAŃSKICH KÓŁ PRZEMYSŁOWYCH I FINANSOWYCH**

Cyfry, które padły z ust przedstawiciela departamentu stanu — (mowa o wypowiedzi **Ben Cohen**, który pomoc amerykańską dla Europy określił w wysokości 5-6 miliardów dolarów rocznie) — są **zdaniem tych pism nierealne.**

Pomoc gospodarcza dla Europy, jeśli nawet zostanie udzielona, — **winna być znacznie skromniejsza i nie przekraczać 1/5 sum wymienionych przez Cohena.**

Hedżas zabiega o nową pożyczkę amerykańską

WASZYNGTON, środa

Koła oficjalne w Waszyngtonie spodziewają się, że **Hedżas zwróci się w odpowiednim czasie do Banku Eksportowo-Importowego z prośbą o udzielenie pożyczki w wysokości 15 milionów dolarów** na sfinansowanie robót w portach i na drogach.

Przed 2 laty Hedżas otrzymał już pożyczkę w wysokości 25 milionów dolarów, podwyższoną następnie do 35 milionów.

Czy B. Cohen zrezygnuje?

NOWY JORK, środa

Ostatnio coraz uporczywiej krążą pogłoski o rezygnacji **BENIAMINA COHENA**, radcy Departamentu Stanu USA. Jakkolwiek nie wiąże się ich z ogólną sytuacją polityczną w Waszyngtonie, warto zwrócić uwagę, że **Ben. Cohen, najbliższy współpracownik Marshalla, w ostatnim okresie, uważany jest powszechnie za głównego współautora planu Marshalla i za głównego rzecznika porozumienia gospodarczego ze Związkiem Radzieckim i objęcia akcją pomocy gospodarczej całej Europy.**

We Francji

Strajk pracowników bankowych trwa nadal

Demonstracja strajkujących robotników francuskich fabryk samochodów — przed budynkiem Zgromadzenia Narodowego.

Narodowy komitet strajkowy pracowników bankowych — zawiadomił na masowym wiecu 10 tysięcy pracowników bankowych, odbytym w Paryżu w poniedziałek rano, że postanowił **nie zastosować się do wezwania rządu i kontynuować strajk trwający już 13 dni. Decyzję powitano oklaskami.**

Strajk dał się odczuć w całej pełni w poniedziałek — w ostatnim dniu miesiąca — gdy dokonywano normalnych wypłat w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych.

Przegląd prasy zagranicznej

New York Herald Tribune

„Obfite zbiory, których oczekuje w tym roku Związek Radziecki są jednym z największych osiągnięć w powojennej odbudowie. Osiągnięcie to stało się możliwe dzięki bohaterskiemu wysiłkowi całego narodu sowieckiego.

„Jak już podkreślono wiele razy, żaden naród w Europie nie był do tego stopnia zrujnowany i zniszczony jak Związek Radziecki. Olbrzymia fabryka traktorów w Stalingradzie, tak niezbędna dla prowadzenia planowej gospodarki rolnej została całkowicie zniszczona. Tysiące kolektywnych gospodarstw w zachodnich obszarach zostało zdewastowanych, personel zabity, a maszyny, konie i bydło — wywiezione do Niemiec. Fabryki nawozów sztucznych zostały również całkowicie zniszczone.

„Po zwycięstwie, Związek Radziecki, który jest największym krajem rolniczym na świecie, stanął wobec wielkich trudności. Na dodatek Rosja w zeszłym roku ucierpiała bardzo poważnie od panującej na jej obszarach suszy.

„W całkowitym zrozumieniu znaczenia dobrych zbiorów, rząd i partia komunistyczna, przedsięwzięły już na jesieni ubiegłego roku wszelkie możliwe kroki celem zapewnienia sobie dobrych zbiorów w roku bieżącym.

„Zreorganizowany został system kolektywny, przydzielono nowych ludzi do spełnienia nowych zadań. Podkreślano stale wobec ludności ważność zbiorowego wysiłku.

„Rok ubiegły przyniósł Rosji stosunkowo małe zbiory. Wobec tego położono olbrzymi nacisk na jak największe zasiewy zbóż ozimych. Z momentem ukończenia zasiewów, sprawa stała się zależna od warunków atmosferycznych. Na szczęście okazały się one przyjazne, w wielkich okręgach zbożowych nie było zbyt wielkich mrozów, natomiast spadł obfity śnieg". Gruba pokrywa śniegu doskonale dopomogła do przechowania się wzrastającego zboża.

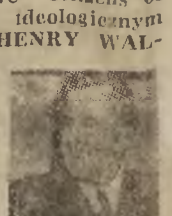
Zboża ozime są obecnie zbierane w okręgach kubańskim, ukraińskim, republikach azjatyckich i Mołdawii. Jak wynika jasno z raportów przesyłanych do Moskwy, zbiory tegoroczne przewyższają wszystkie dotychczasowe.

Gdyby ludzie za granicami Rosji mogli widzieć ten wielki wspólny wysiłek całego kraju nad jego produkcją rolniczą, gdyby mogli wczuć się w tempo tegorocznej kampanii i być świadkiem, jak ważnym faktem dla całego kraju jest ta praca, byłoby prawdopodobnie mniej rozmów na temat możliwości wojennych.

O upaństwowienie kopalń i kolei w USA

NOWY JORK, środa

Postępowa organizacja polityczna **„Progressive Citizens of America"**, której ideologicznym przywódcą jest **HENRY WALLACE** wezwała do upaństwowienia kopalń węgla, produkcji elektrycznej i kolei żelaznych oraz do zmiany linii polityki zagranicznej USA symbolizowanej przez doktrynę Trumana.

Zdaniem organizacji, przemysł węglowy, energetyczny oraz koleje winny być zorganizowane w niezależne trusty, administrowane przez rząd z następujących powodów:

1. **Prywatna administracja kopalń węgla okazała się nieudolna i nie wydajna oraz nie potrafiła zapewnić górnikom przyzwoitej stopy życiowej i bezpieczeństwa fizycznego.**
2. **Prywatna administracja przedsiębiorstw energetycznych przeciwdziała wykorzystaniu siły wodnej dla celów produkcji energii i obniżce ceny prądu.**
3. **Prywatna administracja kolei nie zdołała zmodernizować sprzętu oraz stosowała niedopuszczalne praktyki monopolistycznej dyskryminacji całych okręgów USA.**

Oświadczenie krytykuje również politykę zagraniczną USA, twierdząc, że głównym jej celem jest odbudowa reakcyjnych Niemiec i Japonii oraz popieranie i ośmielanie dyktatury w Grecji, Hiszpanii, Turcji, Chinach i w Argentynie.

Hawaje 49 stanem USA

NOWY JORK, środa

Izba Reprezentantów uchwaliła w poniedziałek ustawę, na mocy której Wyspy Hawajskie stały się 49-tym stanem USA. Projekt ustawy ma być jeszcze zatwierdzony przez Senat.

Plan inwestycyjny na rok 1947

Po uchwaleniu budżetu państwowego SEJM USTAWODAWCZY przystąpił do debaty nad PANSTWOWYM PLANEM INWESTYCYJNYM NA ROK 1947. Jest to pierwszy plan inwestycyjny, realizowany w ramach Narodowego Planu Odbudowy Gospodarczej.

Polska Demokracja Ludowa po tragicznych stratach i zniszczeniach, jakie zadał nam okupant hitlerowski, wysunęła jako pierwszorzędne zadanie regenerację naszych sił narodowych, biologiczną odbudowę Narodu Polskiego, wymęczonego przez hitleryzm. Realizacja tego celu prowadzi poprzez wykonanie Planu Odbudowy Gospodarczej, dążącego do podniesienia naszej stopy życiowej w okresie lat 1947—1949 powyżej stanu przedwojennego, powiększając w tymże czasie nasz dochód społeczny o 25% w stosunku do przedwojennego.

Opracowany w swoim czasie plan inwestycyjny na okres 3 kwartałów 1946 roku był planem o charakterze wstępnym w stosunku do Planu Odbudowy Gospodarczej. Plan 1946 r. przewidywał inwestycje z kredytów skarbowych i bankowych na sumę 38,2 miliarda zł. z funduszów własnych poszczególnych resortów i sektorów 2,2 miliarda zł. oraz z dostaw zagranicznych 13,4 miliarda zł. Plan ten wykonano pod względem finansowym w 91,5% a pod względem rzeczowym 75,6%.

Plan inwestycyjny na rok 1947 stanowi znaczny postęp w porównaniu z planem na rok 1946 przez powiększenie wydatków o ⅓, przy równoczesnym zmniejszeniu obciążenia dochodu społecznego. Malejące obciążenie dochodu społecznego przez wydatki na odbudowę przy równoczesnym wzroście absolutnych sum tych wydatków w Planie Odbudowy Gospodarczej ilustruje następujące zestawienie w miliardach złotych z 1938 roku:

Wyszczególnienie	Lata 1938	1946	Trzyletni Plan Odbudow. 1947	1948	1949
Dochód społeczny	17,7	8,55	12,53	16,49	20,07
Inwestycje całkowite	2.4	2,02	2,81	3,37	3,87
Stos. inwestycji do doch.	13,5%	23,6%	22,4%	20,4%	19.4%

Plan inwestycyjny na 1947 rok przewiduje zmobilizowanie około 110 miliardów złotych, a mianowicie, ze środków krajowych 85,384 milionów złotych. 21,015 milionów złotych ze środków zagranicznych. Do tego dochodzi jeszcze plan dodatkowy obejmujący m. in. naprawę zniszczeń powodziowych w wysokości 3,366 milionów złotych.

NA CO i ILE

W ramach inwestycji przemysłowych ponad 50% wydatków skierowano na odbudowę kluczowych gałęzi przemysłu. W przemyśle metalowym specjalny nacisk położony został na odbudowę taboru kolejowego, obrabiarek i maszyn. Pod względem wielkości drugi dział planu inwestycyjnego stanowią komunikacja, łączność i porty. Na odcinku rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa inwestycje wyniosą 13 miliardów złotych. Na odbudowę Warszawy przeznaczono 24,7% ogólnej kwoty przeznaczonej na inwestycje w resorcie Ministerstwa Odbudowy. Blisko 29 miliardów złotych przeznaczono na zagospodarowanie Ziem Odzyskanych.

Godzi się podkreślić, że w roku 1947 na cele związane z oświatą, kulturą, zdrowiem i opieką społeczną plan inwestycyjny przeznacza 6,6 miliarda zł. (trzy razy więcej niż w roku ubiegłym) czyli 7,8% planu, na budownictwo mieszkaniowe w mieście i na wsi 6,7 miliarda zł., na budownictwo administracyjne 2 miliardy zł. Na Ziemiach Odzyskanych odbudujemy w 1947 roku 20 tysięcy zagród chłopskich. W ogólnej sumie wydatków na cele budownictwa mieszkaniowego budownictwo robotnicze stanowi 55%, urzędnicze 19%, społeczne 10% i akcja zabezpieczająca 12%.

W ten sposób ogólna suma planu inwestycyjnego na rok 1947 wyniesie 88,8 miliardów złotych a łącznie z dostawami zagranicznymi 109,8 miliardów złotych.

Widzimy więc, że plan inwestycyjny obejmuje wydatki konieczne bez realizowania których wykonanie Planu Odbudowy Gospodarczej zostałoby uniemożliwione. Toteż może jest rzeczą naturalną, że czynniki PSL-owskie zaatakowały plan inwestycyjny z tego powodu, że jego ścisłe wykonanie ma rzekomo powodować drożyznę i wysuwają wobec tego jako jeden ze środków zwalczania drożyzny sugestię zmniejszenia inwestycji. Jest to stanowisko wybitnie demagogiczne, nie odpowiadające rozwojowi sił gospodarczych naszego kraju. Przede wszystkim wydatki na inwestycje stanowią ok. 20% dochodu narodowego w bieżącym roku. Jest to bezspornie cyfra duża, lecz niższa od cyfr innych krajów jak n. p. Jugosławii i ZSRR, gdzie udział inwestycji w dochodzie narodowym dochodzi do 30%. Ponadto przeważną część inwestycji przypada u nas na transport, rolnictwo, zagospodarowanie Ziem Odzyskanych i utrzymanie w ruchu aparatu produkcyjnego. Są to więc wydatki w znacznej części związane z bezpośrednią produkcją dóbr konsumcyjnych, nie mogą więc wpływać na zwyżkę cen. Oczywiste, że pewna część kapitałów inwestowanych stanie się rentowna dopiero po upływie pewnego czasu Nie można jednak rezygnować i z tych inwestycji wobec ogromu zniszczeń, jakie zadał nam okupant hitlerowski. Znaczna część tych inwestycji jest właściwie tylko odnowieniem kapitału produkcyjnego, zaniechanie tych inwestycji oznaczałoby dekapitalizację t. j. niszczenie aparatu produkcyjnego. Ponadto żadna gospodarka planowa nie może się ograniczać do celów tylko doraźnych, a przyjęcie PSL-owskich postulatów zahamowałoby wzrost produkcji na najbliższe lata, a przecież przede wszystkim wzrost produkcji, może zlikwidować głód towarowy i drożyznę.

Droga do zwalczania drożyzny prowadzi poprzez wzrost produkcji, oraz racjonalny i sprawiedliwy podział dochodu społecznego, co pozwoli na sfinansowanie planu inwestycyjnego przy równoczesnej zniżce cen i podwyższeniu realnej wartości płacy roboczej.

Plan inwestycyjny dyskutowany obecnie przez Sejm jest wyrazem tych właśnie dążeń Polskiej Demokracji Ludowej.

M. P.

nad ODRĄ

WŁADZE RADZIECKIE NIE GODZĄ SIĘ NA KANDYDATURĘ DR. REUTERA

Radzieckie władze wysunęły veto w stosunku do aprobaty kandydatury członka partii socjal-demokratycznej dr. **Ernesta Reutera** na stanowisko burmistrza Berlina. Radca Reuter został wybrany na posiedzeniu parlamentu miasta. Z powodu braku dojścia do porozumienia w komendanturze aliantów sprawa zatwierdzenia wyboru członków parlamentu została przekazana do rozstrzygnięcia Sojuszniczej Radzie Kontroli.

Przedstawiciel radziecki sprzeciwił się również decyzji władz anglosaskich, zmierzającej do połączenia dwu sektorów Berlina w jedną całość na wzór zunifikowanych stref okupacyjnych, gdyż w ten sposób wymienione dwa sektory zostałyby wyjęte spod kontroli komendantury aliantów.

SEP KRYTYKUJE MAGISTRAT BERLINA

Partia Jedności Socjalistycznej odwołała się do opinii publicznej w sprawie poparcia jej koncepcji wywłaszczenia wielkich monopolistów. Na czele przedsiębiorstw, które mają zostać upaństwowione, powinny się znaleźć AEG, zakłady Siemensa, Lorentza i Borsig-Werke. Projekt powyższy został przez władze odrzucony z uwagą, że jest niejasny (?) oraz nie wiadomo, czy ludność Berlina go popiera...

Przywódcy SEP domagają się również lepszego kierownictwa gospodarczego w Berlinie, które wzmogłoby przede wszystkim wymianę handlową między wszystkimi strefami okupacyjnymi. Dotychczas — twierdzą członkowie SEP — władze miejskie nie zdziałały nic konkretnego w kierunku polepszenia warunków żywnościowych mieszkańców Berlina.

Cała akcja partii została przeprowadzona pod hasłem „Berlin chce żyć".

Aresztowanie świadka na sali sądowej

Wznowienie procesu Grolika i towarzyszy

Sąd Okręgowy w Katowicach po kilkudniowej przerwie, wznowił przedwczoraj rozprawę głośnego procesu GROLIKA i jego dwóch towarzyszy — KAMPERTA i ULCZOKA.

Ci ostatni zasiedli na ławie oskarżonych z wyrazem zupełnego zrezygnowania, jedynie tylko „układny" Grolik przyglądał się niewinnie wszystkim jakby czuł się dumny z głównej roli, jaką spełnia w procesie. Publiczność zapełniła salę po brzegi śledząc z najwyższym zainteresowaniem przebieg procesu.

Pierwszą zeznawała Jackowiak Maria, żona zaginionego Jackowiaka Andrzeja — **Wiedziała ona o udziale** w pracy podziemnej swego męża i o jego znajomości z Grolikiem i Kampertem. gdyż przynosiła różne listy od swego męża do Kamperta. Nieporozumienie pomiędzy nimi zaszło z powodu defraudacji większej sumy pieniędzy przez Kamperta.

Jackowiak w czerwcu 1944 r. został aresztowany i osadzony w więzieniu w Mysłowicach. **Stamtąd przysłał żonie „gryps", by strzegła się „Kila" i „Trepa" (Grolika i Kamperta). gdyż to oni go „wydali"**. Jackowiak zginął w więzieniu jesienią 1944 r.

Najciekawsze zeznania składa świadek Hanus Marta. Świadek mianowicie przez blisko dwa lata ukrywała w swym mieszkaniu partyzanta Jasińskiego. Z Jasińskim brat świadka zapoznał niejakiego Maruszewskiego, który z kolei wciągnął go do organizacji „Wyzwolenie". **Maruszewski często przychodził do mieszkania świadka i zabierał ze sobą Jasińskiego.**

Gdy z jednej wycieczki Jasiński nie wrócił, a pomiędzy ludźmi rozeszła się pogłoska, że Gestapo w Dębie zastrzeliło jakiegoś partyzanta, świadek pytała się Maruszewskiego, gdzie jest Jasiński Na to Maruszewski nie dał jej konkretnej odpowiedzi, polecając jej napisać list i wraz z bronią, która po przeprowadzonej rewizji w mieszkaniu świadka nie została przez Gestapo wykryta, przywieźć do Katowic. Następnie Gestapo aresztowało świadka i posługując się znalezionym listem jako dowodem winy osadził w więzieniu.

Świadek Maria Hanus podejrzewa, że wydał ją Maruszewski, którego zimą 1944 r. widziała wraz z gestapowcami na ulicach Katowic.

Przed sądem staje świadek Maruszewski Stanisław. Sędzia po naradzie nakazuje anulowanie przysięgi, złożonej uprzednio przez świadka i oświadcza mu, że jest obwiniony w tej sprawie.

Maruszewski nie speszony tym, rozpoczyna zeznania. Mówi o swej działalności w organizacji „Wyzwolenie" do której został przyjęty przez Kamperta w 1943 r.

W marcu 1944 r. na rozkaz Kamperta odnalazł w terenie powiatu działacza podziemnego ps. „Kruk" i razem z nim przyjechał do Katowic. gdzie skontaktował go z Kampertem i Grolikiem „Kruk" [illegible] zaginął — a [illegible] po kilku tygodniach otrzymała wiadomość o jego śmierci w obozie w Oświęcimiu.

Co do współpracy z Jasińskim Maruszewski przyznał się do tego, że wciągnął go do organizacji „Wyzwolenie". Jasiński przyznał mu się iż raz w czasie przeprowadzania rewizji przez dwóch żandarmów, położył ich trupem na miejscu.

Maruszewski przyparty do muru przez prokuratora, nie chce się przyznać do współpracy z Kampertem jako konfident, lecz zeznania Grolika — który znów pragnie „wyświetlić" zbiły jego wykrętne tłumaczenia. Kampert oświadczył, że Maruszewski był jednym z jego najbliższych współpracowników.

Maruszewski skonfrontowany został na sali ze świadkiem Martą Hanusową, która złożyła jeszcze raz obciążające go zeznania.

STANISŁAW MARUSZEWSKI aresztowany podczas rozprawy sądowej

Na wniosek prokuratora sędzia nakazał aresztowanie Maruszewskiego.

Przesłuchiwani w godzinach popołudniowych świadkowie nie wnieśli do rozprawy żadnych nowych szczegółów.

Najbardziej ciekawe zeznanie złożył przed sądem jedynie świadek ANTONI KUBIS, brat Marty Hanus, przeciw Stanisławowi Maruszewskiemu. Świadek poznał się z Maruszewskim przez swego brata, Alojzego i przez Jasińskiego, ukrywającego się w mieszkaniu jego siostry. Miał z Maruszewskim kilka spotkań, pod czas których poznał Kamperta. Świadek potwierdza w zupełności zeznania swojej siostry, Marty Hanus i obwinia Maruszewskiego. **jako głównego sprawcę wydania Jasińskiego.**

Maruszewski usiłuje bronić się „nieświadomością" o roli Kamperta i Grolika. Zapytany przez sędziego. czy otrzymał pieniądze od Kamperta, Maruszewski oświadczył, że jeden raz otrzymał sumę 150 marek niemieckich, pochodzących podobno z kasy organizacji podziemnej.

Dziś dalszy ciąg rozprawy. Po rozprawie aresztowany Maruszewski odprowadzony został do więzienia łącznie z innymi oskarżonymi. (J. S.)

EDWARD OCHAB

I-szy sekretarz KWPPR w Katowicach

Front jedności narodowej

(2)

Granice na Odrze i Nysie

są słusznie nazywane granicami pokoju i bezpieczeństwa Polski, Słowiańszczyzny i demokracji europejskiej. Kto mówi o zmianie granic ten mówi o wojnie, i to nie tylko o wojnie z Polską.

Kierownicy zarówno naszej partii jak i kierownicy całego bloku demokratycznego niejednokrotnie stwierdzili, że naród nasz z nikim nie będzie dyskutował na temat naszych granic zachodnich. Dla Polski podobnie jak i dla Związku Radzieckiego sprawa ta została już przesądzona i definitywnie załatwioną przez znane uchwały poczdamskie i przez osiedlenie 5 milionów ludności polskiej na miejsce wysiedlonych Niemców. Tych nieodwracalnych faktów historycznych nie zmienią żadne lamenty czy pogróżki Churchillów i Bevinów, Byrnesów i Marshallów.

Jest jednak rzeczą jasną, że dla Państwa Polskiego nie jest rzeczą obojętną formalne uznanie w traktacie pokojowym przez wszystkie mocarstwa naszych sprawiedliwych granic na Odrze i Nysie.

Im bardziej jednolitą będzie postawa wszystkich Polaków w tej sprawie, im silniejszy będzie demokratyczny front narodowy w Polsce, tym szybciej skłonimy różnych niewczesnych protektorów Niemiec do realnego i nieawanturniczego ustosunkowania się wobec realnych i nieodwracalnych faktów.

Trzeba podkreślić, że historycznej doniosłości problem naszych granic zachodnich bynajmniej nie sprowadza się tylko do uznania w traktacie pokojowym granic polskich na Odrze i Nysie Łużyckiej. Utrzymanie tych granic bez których nie ma silnej i zdolnej do samodzielnego życia Polski wymaga określonej polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Nie moglibyśmy poważnie myśleć o Szczecinie i Wrocławiu, gdybyśmy nie mieli zdecydowanego poparcia ze strony Związku Radzieckiego.

Realny program utrwalenia naszych granic na Odrze i Nysie, podyktowany polską racją stanu, jest nierozerwalnie związany z programem zacieśnienia, utrwalenia, pogłębienia rzetelnej przyjaźni i najściślejszego sojuszu ze Związkiem Radzieckim.

Toteż jest swoistą zbrodnicza logika i stanowisko tych emigranckich grup reakcyjnych w Londynie i Stanach Zjednoczonych, które za przykładem Andersów i Arciszewskich występują przeciw przyjaźni polsko-radzieckiej i przeciw władzy ludowej w Polsce a równocześnie publicznie, na radość Niemcom i na pośmiewisko światu, oświadczają, że na rzecz Niemiec wyrzekają się Szczecina i Wrocławia.

Trudno jednak dopatrzeć się logiki w wystąpieniach faryzeuszowskich wspólników reakcji niewydarzonych politykierów z grupy p. Mikołajczyka, który z jednej strony próbuje zapewniać że pragnie bronić naszych granic zachodnich a z drugiej strony żebrze o protekcję u anglosaskich protektorów Niemiec, występując przeciw władzy ludowej, która posłała na front I i II Armię i wywalczyła dla narodu Wrocław i Szczecin wówczas gdy p. Mikołajczyk hamletyzował w Londynie, a co najważniejsze prowadził dwulicową, z lekka maskowaną ale w istocie rzeczy, antysowiecką politykę i agitację.

Miliony Polaków, można śmiało powiedzieć. że cały naród polski, jednoczy się w walce o nasze granice zachodnie, a więc musi jednoczyć się również do walki z reakcją polską i jej agenturami, które stają się narzędziem antypolskiej polityki.

Nasza propaganda demokratyczna powinna ułatwić masom zrozumienie obiektywnej roli obozu reakcyjnego, obozu nowoczesnej Targowicy, gotowego w imieniu kastowych interesów wielkiego kapitału zaprzedać życiowe interesy narodu.

Pełne zagospodarowanie i zaludnienie Ziem Odzyskanych

jest jednym z niezbędnych warunków utrwalenia naszych granic zachodnich, jest jednym z największych zadań państwowych jakie stanęło przed naszym pokoleniem, jak również jednym z najważniejszych haseł frontu narodowego. Nie będę tu powtarzał tego o czym tak plastycznie mówił przy innej okazji tow. Minc ilustrując cyframi znaczenie Ziem Odzyskanych dla naszej przyszłości. Przesiedlenie **w najcięższych warunkach czterech milionów Polaków na Ziemie Odzyskane, uruchomienie tam setek fabryk i tysięcy innych warsztatów pracy, stworzenie tam polskiej administracji i szkolnictwa, pomyślne ściągnięcie wielomiliardowej daniny na dalsze zagospodarowanie Ziem Odzyskanych** i wiele innych faktów świadczą, że naród polski rozumie a zacofane grupy społeczne przynajmniej odczuwają instynktownie, iż **tam na Ziemiach Odzyskanych na Śląsku i nad Bałtykiem będzie wykuwać się moc i szczęście Polski.**

Śląsk ze swymi kopalniami, hutami, fabrykami i siłowniami ze swą niemal milionową armią robotników i pracowników umysłowych stwarza fundament i serce naszego gospodarstwa narodowego a zarazem stanowi jeden z największych warsztatów przemysłowych Europy. Nic też dziwnego, że na tę najbogatszą dzielnicę Polski zwrócone są chciwe oczy międzynarodowego kapitału, który chciałby część Śląska oderwać od Polski, lub przynajmniej podporządkować Śląsk kontroli monopolistycznego anglosaskiego kapitału. Nie ma lepszej odpowiedzi na antypolskie sugestie panów Marshallów jak przyspieszanie tempa prac nad pełnym zaludnieniem i zagospodarowaniem Ziem Odzyskanych a zwłaszcza Dolnego Śląska. Dokonaliśmy już w tej dziedzinie rzeczy wielkich. Bodaj, że nie tylko w naszej polskiej historii nie znajdziemy przykładu rozwiązania w ciągu dwu lat tak gigantycznego problemu jak przesiedlenie z górą czterech milionów Polaków na miejsce wysiedlonych pięciu milionów Niemców i uruchomienie większości przemysłu oraz poważnej części produkcji rolnej w kraju, którego gospodarstwo zostało aż do podstaw zrujnowane przez niszczącą wojnę.

Pomyślne rozwiązanie tego problemu świadczy o ogromnych siłach twórczych tkwiących w naszym narodzie, o prężności i żywotności naszego ustroju ludowo-demokratycznego, o sile i **autorytecie naszego Rządu robotniczo - chłopskiego.** Aby dokończyć pomyślnie rozpoczęte dzieło czeka nas jeszcze ogromna praca, która wymaga wysiłku całego narodu, rozpala już dziś wyobraźnię narodu, staje się potężnym czynnikiem jednoczenia narodu pod kierownictwem **bloku demokratycznego.**

Wymowa naszych osiągnięć jest tak przekonywująca że nawet faszyści endeccy, którzy jeszcze przed rokiem nawoływali do odpowiedzi negatywnej na 3-cie pytanie referendum muszą dziś uznać swe bankructwo ideologiczne i cedzą przez zęby, że w sprawie Ziem Odzyskanych zgadzają się z Rządem.

Jest rzeczą jasną, że faszyści endeccy podobnie jak ich koledzy sanacyjni nie tylko nie pomagają ale na odwrót przeszkadzają w zagospodarowaniu Ziem Odzyskanych. Reakcja i na tym odcinku wysługuje się obcym i wrogim Polsce interesom, ale jednolita postawa całego narodu zmusza ją do wyrafinowanego manewrowania.

Hasło pełnego zaludnienia i zagospodarowania Ziem Odzyskanych, pełnego zespolenia tych ziem ze starymi dzielnicami jednoczy nie tylko robotników, chłopów i drobnomieszczaństwo ale pociąga również większość elementów burżuazyjnych, neutralizuje i rozbija nawet opozycyjne grupy zmusza do milczenia nawet faszystowskich oszczerców.

Klasa robotnicza pod której kierownictwem naród toczy zwycięską bitwę o Ziemie Odzyskane winna z powyższych okoliczności wyciągnąć wszystkie wnioski polityczne aby umocnić swą pozycję hegemona w obozie demokratycznym, aby przyciągnąć do tego obozu elementy chwiejne, aby neutralizować nawet części niedemokratycznych elementów, aby wreszcie izolować i tym łatwiej zniszczyć antynarodowe elementy faszystowskie.

Odbudowa kraju i plan 3-letni

są to znowu hasła i cele wspólne całemu narodowi, realizowane w pierwszym rzędzie przez lud dla ludu ale zrozumiałe i atrakcyjne również dla warstw nieludowych. Wszyscy Polacy pragną dźwignąć z ruin Warszawę, Gdańsk, Wrocław i tyle innych miast polskich, odbudować zniszczone wsie, zlikwidować odłogi, w pełni uruchomić porty, transport kolejowy i wodny, wrócić zdewastowanemu przemysłowi wywiezione lub zniszczone maszyny i urządzenia, zapewnić szkołę dla każdego dziecka i dach nad głową dla każdej rodziny.

Zaleczenie ciężkich ran zadanych nam przez wojnę, zabezpieczenie bytu setkom tysięcy sierót, inwalidów wojennych, ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych, ludziom potrzebującym opieki pomocy, stworzenie warunków normalnego rozwoju naszego Państwa są to zadania gigantyczne, którym sprostać potrafi tylko naród zjednoczony i tylko pod kierownictwem klasy robotniczej. Żaden rząd obszarniczo-burżuazyjny nie sprostałby temu zadaniu. **Żaden rząd kapitalistyczny nie potrafiłby wykrzesać z mas robotniczych często źle odzianych i źle odżywionych, tej energii i ofiarności którą wykazała polska klasa robotnicza,** w pracy nad odbudową pod kierownictwem władzy ludowej, władzy obdarzonej zaufaniem mas. Klasa robotnicza daje wspaniałe przykłady jak służy się Polsce nie frazesami lecz czynem.

Ileż wysiłku, ofiarności i patriotyzmu kryje się poza pozornie suchymi cyframi ilustrującymi wzrost produkcji węgla w r. 1945, w r. 1946 już z górą 47 milion. ton. w marcu 1947 r. blisko 4,800 tys. ton, tj. około 200 kg miesięcznie na głowę ludności podczas gdy w r. 1938 przeciętna miesięczna produkcja węgla w przeliczeniu na głowę ludności wynosiła tylko 89 kg.

Cyfry tego rodzaju mówią o realności naszego planu 3-letniego, planu odbudowy, dobrobytu i sytości, mówią również o ofiarności i patriotyźmie robotnika i technika o ich zaufaniu do Rządu ludowego, który potrafił wyzwolić ogromne siły twórcze tkwiące w masach pracujących.

Realizacja planu 3-letniego i odbudowa kraju w oparciu o gospodarkę planowa nie są to hasła socjalistyczne lecz ogólnodemokratyczne i ogólnonarodowe. A jednak działają w Polsce siły, które próbują przeciwstawić się demokratycznemu programowi odbudowy naszej gospodarki, próbują okrzyczeć plan 3-letni jako plan rzekomej sowietyzacji kraju, próbują burzyć to co my budujemy. W zniszczonej i zburzonej przez okupanta Polsce, gdzie sprawa odbudowy jest dla narodu problemem życia albo śmierci znajdują się jeszcze grupki i kliki zbrodnicze, agentury rodzimego i zagranicznego wielkiego kapitału, ludzie mówiący po polsku, ale obcy i wrodzy Polsce ludzie zaprzedani faszyzmowi i reakcji którzy nie wahają się organizować sabotażu i szkodnictwa gospodarczego, nie cofają się przed podłożeniem ognia w kopalni i przed wrzucaniem materiałów wybuchowych do pieców martenowskich, ludzie którzy zatracili oblicze ludzkie i wszelki związek z narodem.

Grupy sabotażystów i szkodników muszą być i będą zniszczone. Walka o odbudowę kraju jest zarazem walką z reakcją, walką z obozem zdrady narodowej.

(c. d. n.)

Pokrycie finansowe planu zapewnione

(Dalszy ciąg przemówienia posła Jędrychowskiego (PPR)

Co zamierzamy osiągnąć w zakresie produkcji przemysł.

W zakresie rozwoju produkcji przemysłowej plan przewiduje łączny wzrost produkcji państwowej, spółdzielczej i prywatnej w 1949 r. w stosunku do 1947 r. — o 50 proc. W stosunku do roku 1948 dochód z przemysłu i rzemiosła wzrośnie w okresie planu o 48 proc. Wzrost ten nie jest równomierny w dziedzinie produkcji środków wytwórczych i produkcji środków konsumcyjnych. W zakresie środków wytwórczych poziom produkcji w 1949 r. będzie stanowił 171.4 proc. poziomu przedwojennego, w zakresie przedmiotów konsumcji — 87.5 proc. przedwojennego poziomu. W przeliczeniu na głowę ludności daje to wskaźniki 250 i 125. Pozornie wydaje się, że tego rodzaju dysproporcja jest sprzeczna z podstawowym założeniem planu — wzrostem stopy życiowej ludności. Tak jednak nie jest — wskazuje mówca. Nasz potencjał przemysłowy z uwzględnieniem Ziem Odzyskanych i rezultatów zniszczeń wojennych ma bowiem inną zupełnie strukturę, aniżeli przemysł przedwojenny.

Wzrosła rola przemysłu wyrabiającego środki wytwórcze. Zwalnia nas to od konieczności rozbudowy podstawowych gałęzi przemysłu na rzecz możliwie maksymalnego tempa produkcji dóbr konsumcyjnych.

Wnioski PSL zmierzają do chaosu w handlu i przemyśle

Polemizując następnie **z wnioskami posła Załęskiego (PSL), który domaga się ograniczenia eksportu węgla, zaprzestania eksportu wyrobów przemysłowych, zrezygnowania z importu artykułów inwestycyjnych dla przemysłu i zwiększenia importu koni** — mówca wskazuje, **że rezultatem realizacji tych wniosków byłoby:**

1. **zmniejszenie rozmiarów naszych obrotów handlowych z zagranicą i naszego wkładu w odbudowę gospodarki europejskiej,**
2. **pogłębienie deficytu handlowego i tym samym zależności od pomocy i kredytów zagranicznych,**
3. **jednocześnie jednak rezygnacja z kredytów zagranicznych przeznaczonych na sfinansowanie importu inwestycyjnego,**
4. **absolutne uniemożliwienie jakiejkolwiek odbudowy przemysłu.**

Problem zatrudnienia

Jeśli chodzi o problem zatrudnienia, to posiadamy jeszcze znaczne rezerwy siły roboczej, zwłaszcza na wsi, która jest przeludniona na starych ziemiach. Przemysł państwowy ma wchłonąć w okresie planu 3-letniego około 300 tysięcy robotników, a spółdzielczość zatrudnić ma 500 tys. osób. **Istnieje problem fachowców i robotników wykwalifikowanych, który należy rozwiązać przy pomocy szkolenia zawodowego.**

Do roku 1949 przewiduje się przeszkolenie około **350 TYSIĘCY ROBOTNIKÓW I URZĘDNIKÓW. Plan trzyletni rozwiązuje zatem problem bezrobocia.**

Osiągnięty przy pomocy planu trzyletniego wzrost dochodu społecznego musi być odpowiednio rozdzielony przy pomocy **ODPOWIEDNIEJ POLITYKI PŁAC I CEN, ORGANIZACJI I KONTROLI OBROTU TOWAROWEGO ORAZ PRZY POMOCY POLITYKI FINANSOWEJ, A W SZCZEGÓLNOŚCI PODATKOWEJ.** Ponieważ uchwalone ostatnio ustawy umożliwiają organizację i kontrolę obrotu towarowego — komisja uznała za celowe uzupełnienie **planów zbytu planem sieci handlowej.**

Komisja stanęła na stanowisku bardziej integralnego powiązania **spółdzielczości z planem ogólnopaństwowym** i wnosi poprawkę przewidującą wydanie specjalnych przepisów, regulujących udział spółdzielczości w gospodarce planowej.

Pokrycie finansowe planu zapewnione

Przechodząc do strony finansowej Planu Odbudowy Gospodarczej poseł Jędrychowski stwierdza, iż **POKRYCIE FINANSOWE PLANU JEST ZAPEWNIONE** po czym wskazuje, że

polityka finansowa powinna nie dopuścić do gromadzenia się nadmiernej siły nabywczej w warstwach prywatno - kapitalistycznych, bowiem mogłoby to doprowadzić do przejmowania przez te warstwy wytworzonego dochodu narodowego — kosztem mas pracujących.

Omówiwszy pokrótce uchwalone ostatnie ustawy o społecznej kontroli podatkowej, o podatku gruntowym i o amnestii kapitałowej — mówca stwierdza w zakończeniu, że **ZADANIEM PLANU JEST UTRWALENIE MODELU GOSPODARCZEGO POLSKI W CELU OSIĄGNIĘCIA MAKSYMALNEGO ROZWOJU SIŁ WYTWÓRCZYCH.**

Referent wnosi w imieniu Komisji Planu Gospodarczego o uchwalenie ustawy o Planie Odbudowy Gospodarczej wraz z poprawkami Komisji. (oklaski).

Do 77,5 mil. ton wzrośnie wydobycie węgla w roku 1949

Plan przewiduje **wzrost produkcji węgla kamiennego z 38 mil. ton w roku 1938 do 77 i pół mil. ton** w 1949 r. Eksport węgla wzrośnie **z 30 do blisko 40 proc. produkcji krajowej. Wydobycie ropy wzrośnie w stosunku do 1946 o 67 proc. W dziedzinie energii elektrycznej osiągniemy 111 proc. produkcji przedwojennej. Produkcja rud żelaznych osiągnie w 1949 r. 97 proc. wydobycia przedwojennego. W dziedzinie hutnictwa żelaznego najistotniejszym problemem jest dysproporcja między produkcją surówki żelaznej i stali surowej, a niedostateczną produkcją surówki i produkcją wyrobów walcowanych.** Dysproporcja ta nie będzie mogła jeszcze być zlikwidowana w okresie planu. W przemyśle metalowym największy nacisk kładziony jest na wzrost produkcji **wagonów towarowych, parowozów, obrabiarek do metali i drzewa oraz narzędzi i maszyn rolniczych.** Na uwagę zasługuje planowane zapoczątkowanie produkcji traktorów, samochodów ciężarowych i maszyn okrętowych.

Poseł Jędrychowski analizuje następnie cyfry rozwoju przemysłu elektrotechnicznego i chemicznego.

Produkcja tkanin wełnianych da nadwyżki na eksport

W dziedzinie przemysłu włókienniczego plan przewiduje silniejszy wzrost — w porównaniu z okresem przedwojennym — przemysłu wełnianego, aniżeli bawełnianego i włókien łykowych. W roku 1949 produkcja tkanin bawełnianych przekroczy poziom przedwojenny, zaś produkcja tkanin wełnianych przekroczy poziom przedwojenny o 50 proc. **Produkcja ta zaspokoi potrzeby wewnętrzne i da pewne nadwyżki na eksport.** Tempo rozwoju przemysłu skórzanego ma na celu nasycenie rynku wewnętrznego i likwidację głodu towarowego. Spożycie papieru wzrośnie z 6 kg. na głowę w roku 1938 do 10,1 kg. w 1949 r.

W dziedzinie przemysłu spożywczego na pierwszym miejscu stoi rozwój produkcji cukru.

W 1949 r. na eksport będzie przeznaczonych 100 tys. ton. Jeśli idzie o inne działy przemysłu spożywczego, mówca zwraca uwagę na zbyt małą rentowność inwestycji. Wzrost produkcji monopoli pozwoli na pokrycie spożycia krajowego, a w zakresie soli i wyrobów spirytusowych — na pewien eksport.

Analiza rozwoju poszczególnych gałęzi produkcji przewidzianego przez plan trzyletni — wykazuje zupełną bezpodstawność zarzutów o rzekomym niepotrzebnym forsowaniu przemysłu, w zależności od koniunktury eksportowej. Eksport węgla i cukru daje nam surowce i środki żywnościowe, a eksport wyrobów włókienniczych związany jest z pełnym wykorzystaniem możliwości tego przemysłu.

Wydajność pracy

Poseł Jędrychowski wykazuje następnie, **że wydajność pracy w wielu gałęziach przemysłu przekroczyła już w 1946 r. poziom przedwojenny, a w innych zbliża się do tego poziomu.** Plan trzyletni przewiduje podniesienie wydajności pracy do 55,4 proc. w tych przemysłach, które pozostają jeszcze pod tym względem w tyle. Ważnym zagadnieniem jest również dalsze obniżanie kosztów produkcji, czego nie można jednak łączyć z zagadnieniem inwestycji.

Omawiając przewidziany planem rozwój transportu — mówca stwierdza, że przewozy towarowe mają wzrosnąć o około 42,8 proc. w r. 1949, w stosunku do r. 1947 przewozy pasażerskie mają wzrosnąć o 16 proc.

W stosunku do r. 1939 przeładunek towarów masowych w portach osiągnąć ma w r. 1949—22,7 mil. ton, co jednak, zdaniem referenta nie jest wystarczające. Sprawa ta wymaga ponownego zbadania, przy czym odnośny dezyderat pod adresem CUP i Ministerstwa Żeglugi został złożony na komisji.

Groźba inflacji nie istnieje

Referując podstawowe problemy z zakresu inwestycji, mówca

odrzuca kategorycznie wysunięte przez opozycję wątpliwości co do rzekomej groźby inflacji, jaka inwestycje mogłyby spowodować. 20 proc. obciążenia dochodu narodowego inwestycjami nie należy uważać za stawkę wygórowaną.

Nie można również zbyt lekkomyślnie wysuwać projektów ograniczenia inwestycji na korzyść spożycia — od tego bowiem [illegible] będzie się produkowało [illegible] nie przybędzie [illegible]. **Istnieje też aktywne minimum inwestycji, którego nie można obniżyć bez szkody dla dochodu narodowego.**

Poseł Jędrychowski omawia z kolei bilanse materiałowe obrazujące zaopatrzenie przemysłu w surowce. Z bilansów tych wynika, że musimy pokryć z importu całość zapotrzebowania na bawełnę, 96 proc. wełny, trzy czwarte skór, trzy czwarte proc. ropy i produktów naftowych i tyleż — rud żelaznych. Ponadto jutę, len, konopie, kauczuk, surowce dla produkcji nawozów fosforowych itp. **Eksportem pokryty będzie zaledwie import surowców i części żywności,** pozostały zaś import żywności i cały import inwestycyjny musi być pokryty z kredytów i pomocy zagranicznej. Dwie trzecie eksportu to eksport węglowy. Eksport rolniczo-hodowlany gra niewielką rolę, zatem pozostałą trzecią część eksportu musi dać przemysł, przede wszystkim — włókiennictwo, **cukrownictwo i hutnictwo.**

Ramy finansowe planu inwestycyjnego

Streszczenie referatu posła Rapaczyńskiego (PPS)

Pos. Rapaczyński (PPS) wskazuje, że **wkroczyliśmy w trzeci etap planowania.** Pierwszy etap obejmował okres od 1 kwietnia 1946 r. — cechowała go konieczność doraźnych rozstrzygnięć. Drugi etap obejmuje 3 kwartały 1946 r. — cechowała go próba przewidywania na nieco dłuższą metę. **Trzeci etap — rok 1947 — cechuje układanie szczegółowych planów na dłuższe okresy czasu.**

Plan inwestycyjny w 1946 r. na odcinku finansowym wykonany został **w 91,5 proc.** Plan rzeczowy — według niekompletnych jeszcze danych — wykonano **w 75,6 proc.** Jeśli idzie o poszczególne gałęzie — to **w dziedzinie komunikacji, łączności, żeglugi i portów, plan rzeczowy wykonano w 72,1 proc., plan finansowy w 90,1 proc.; w przemyśle, górnictwie i rzemiośle — plan rzeczowy 76 proc., plan finansowy 84 proc.; w rolnictwie plan rzeczowy 80 proc., plan finansowy 97 proc.; w budownictwie plan rzeczowy 81 proc., plan finansowy 93 proc.**

Plan 1946 r. był przede wszystkim planem remontów i zabezpieczeń majątku narodowego, który tylko na niektórych kluczowych odcinkach przyniósł rekonstrukcję aparatu produkcji. **Był to plan wielkich ofiar na rzecz odbudowy.** Wykonanie tego planu w rozmiarach, w jakich został zrealizowany, należy uważać za **pozytywne osiągnięcie.**

Tegoroczny plan inwestycyjny — w przeciwieństwie do planu z roku ubiegłego — jest równocześnie **planem rzeczowym i planem finansowym.** Uwzględnia on — choć jeszcze nie całkowicie — bazę zatrudnienia i bazę materiałową. **Plan tegoroczny jest nawiązaniem do planu odbudowy.** Zadania planu inwestycyjnego w poszczególnych dziedzinach wiążą się z planami produkcyjnymi i planami zaopatrzenia materiałowego.

Przechodząc do sprawy możliwości finansowych, które — zdaniem mówcy — decydują o rozmachu inwestycyjnym w roku 1947, pos. Rapaczyński stwierdza, że **na państwową akcję odbudowy musimy w roku bieżącym zmobilizować kwotę prawie 110 miliardów zł.** O sposobie podziału wydatków w ciągu roku decyduje wzrost dochodu społecznego i sezony inwestycyjne.

Ogólny plan pokrycia wydatków inwestycyjnych w roku 1947, pos. Rapaczyński ujmuje w następujące grupy: **środki krajowe mają dać 85.384 miliony zł., w tej liczbie kredyty skarbowe — 22.622 miliony złotych, kredyty bankowe 54.612 milionów złotych i własne środki inwestorów 8.150 milionów zł. Środki zagraniczne mają dostarczyć 21.015 milionów zł. Razem środki krajowe i zagraniczne mają wynieść 106.399 milionów złotych.**

Charakteryzując dotychczasowy tok finansowania planu inwestycyjnego, pos. Rapaczyński stwierdza, że **otwieranie kredytów odbywało się na ogół terminowo.**

Analiza rozkładu wydatków na poszczególne cele wewnątrz planu wskazuje, że **nastąpiła wyraźna przebudowa w porównaniu z rokiem ubiegłym.** Plan roku ub. można nazwać **planem odbudowy komunikacji,** plan tegoroczny jest **planem odbudowy przemysłu.**

W ramach inwestycji przemysłowych **skoncentrowano ponad 50 proc. nakładów na odbudowę trzech gałęzi kluczowych, przemysłu węglowego, energetycznego i hutniczego.** W pozostałych gałęziach przemysłu **największe sumy planowane są dla przemysłu metalowego, chemicznego i paliw płynnych.**

Z porównania planu polskiego z planami w innych krajach wynika, że **nasz plan ma znaczną przewagę w dziedzinie przemysłu, komunikacji i rolnictwa, a ustępuje poważnie na odcinku budownictwa. Tłumaczy się to tym, że na pierwszym miejscu stawiamy nie samą odbudowę a stworzenie warunków dla odbudowy.**

Dla uzupełnienia charakterystyki planu, pos. Rapaczyński podaje, że inwestycje produkcyjne wyniosą **80,4 proc. Gospodarka państwowa uczestniczy w kredytach w 84.4 proc., gospodarka spółdzielcza 7.2 proc., gospodarka prywatna w 8.1 proc.**

Poza planem zasadniczym istnieje jeszcze plan dodatkowy w kwocie **3.366 milionów zł. Łącznie więc nakłady inwestycyjne wyniosą 109.8 miliarda zł., co stanowi około 80 proc. całości inwestycji przewidzianych w 1947 r.**

Dyskusja

Po przerwie pierwsi w dyskusji zabrali głos posłowie **ZAŁĘSKI (PSL) i JAWORSKI (PPR).**

PPR za Państwowym Planem Inwestycyjnym

Poseł **Jaworski (PPR)** polemizuje z poglądami o rzekomym pokrzywdzeniu rolnictwa w planie inwestycyjnym. W projekcie planu inwestycyjnego, przedłożonym przez Rząd, pozycje nakładów inwestycyjnych w rolnictwie wynoszą około **12,5 miliarda zł.** Ponadto przewidzianych jest około 3,5 miliarda zł. kredytów zagranicznych na zakup inwentarza żywego, maszyn, narzędzi i nawozów. **Daje to łączną sumę blisko 16 miliardów zł., co stanowi 4 razy więcej od sumy zainwestowanej w** rolnictwie w roku ub.

Według szacunku CUP wartość **inwestycji w rolnictwie w r. 1947 ze środków własnych wyniesie około 52 miliardów złotych, co łącznie z inwestycjami państwowymi daje ponad 68 miliardów złotych.**

Polska Partia Robotnicza i cały Blok Demokratyczny walczą o podniesienie gospodarcze mas drobno- i średniorolnych, podobnie jak masy chłopskie są zainteresowane w rozwoju przemysłu. Jest to jedna droga do osiągnięcia powszechnego dobrobytu.

Przeciwstawianie inwestycji w rolnictwie — inwestycjom w przemyśle jest demagogią — stwierdza mówca.

Uprzemysłowienie Polski zapewni odpływ zbędnych rąk roboczych ze wsi do przemysłu, zwiększy rynek na produkty rolnicze i wzmoże dochodowość wsi.

Troską Polskiej Partii Robotniczej i całego obozu demokratycznego jest dopilnowanie, by państwowe dotacje i kredyty dotarły do tych, którzy rzeczywiście potrzebują pomocy i żeby nie były przechwytywane przez tych, którzy pomocy nie potrzebują.

Mówca apeluje o udostępnienie kredytów dla dołowych spółdzielni Samopomocy Chłopskiej i o przyśpieszenie odbudowy fabryki w Mościcach dla powiększenia produkcji nawozów sztucznych. Mówca apeluje również o jak najszybsze uruchomienie produkcji polskiego modelu traktora dla wsi, jak również części zamiennych. **KLUB POSELSKI PPR BĘDZIE GŁOSOWAĆ ZA PROJEKTEM PAŃSTWOWEGO PLANU INWESTYCYJNEGO NA ROK 1947 W PRZEDŁOŻENIU RZĄDOWYM Z POPRAWKAMI PRZYJĘTYMI PRZEZ KOMISJĘ.**

Poseł SIERADZKI (PPS) stwierdza, że uchwalenie planu odbudowy będzie miało doniosłe znaczenie dla podniesienia gospodarki narodowej na wszystkich odcinkach i wywrze wpływ na polepszenie warunków bytu świata pracy. To samo dotyczy planu inwestycyjnego, **dlatego mówca deklaruje w imieniu klubu posłów PPS, że klub zmobilizuje wszystkie siły, aby poprzeć Rząd w realizacji obu planów.**

Poseł WIDY - WIRSKI (S. P.) podkreśla na wstępie, że **plan, który dziś omawiamy, jest nastawiony na człowieka i ma osiągnąć podniesienie stopy życiowej mas.**

Kończąc mówca oświadcza, że **klub Stronnictwa Pracy głosować będzie za przedłożonymi ustawami.**

Poseł NOWICKI (PPS) stwierdza na wstępie, że **klub PPS przedłożony plan ocenia jako jedną z najchlubniejszych kart Rządu Odrodzonej Polski Ludowej.**

Jak wykonana została ustawa o amnestii

Z posiedzenia sejmowej Komisji Administracji i Bezpieczeństwa

Dnia 1 bm. odbyło się pod przewodnictwem posła Wachowicza (PPS) posiedzenie sejmowej Komisji Administracji i Bezpieczeństwa. W czasie obrad przedstawiciele ministra sprawiedliwości i Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego złożyli sprawozdanie z wykonania ustawy o amnestii. Trzecim punktem obrad były sprawy bieżące.

Jak wynika ze sprawozdania Ministerstwa Sprawiedliwości, **29 osobom karę śmierci została zamieniona na karę pozbawienia wolności, 11.071 osób zwolniono z więzień i aresztów, 54.593 osobom karę złagodzono, 77.077 osobom postępowanie w sprawach umorzono. Łącznie amnestia objęła 148.679 osób.**

Przedstawiciel Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego przedstawił następujące dane dotyczące wykonania ustawy o amnestii. W stosunku do osób skazanych przez sądy wojskowe **185 osobom karę śmierci zamieniono na karę pozbawienia wolności, 20.338 osób zwolniono z więzień i aresztów, 8.626 osobom karę złagodzono, 3.511 osobom skazanym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary darowano karę. Ogółem w sądach wojskowych zastosowano amnestię do 38.907 osób.**

Amnestia będzie stosowana nadal do przestępstw, które zostały popełnione w okresie podlegającym amnestii.

W stosunku do kilkudziesięciu osób zastosowano zwolnienie lub złagodzenie kary na skutek skorzystania z prawa łaski Prezydenta R.P.

W dyskusji nad sprawozdaniami zabierali głos pos. pos. Jarosz (PPS), Gacki (PPS) i Szycko (SL).

TRYBUNA CZYTELNIKÓW

Bałagan

Piszą nam z kop. „Bolesław" (nazwiska autorów znane redakcji) o tym, że

Już od dwóch lat załoga kopalni prowadzi walkę o chleb. Narzucono kopalni piekarza, oddalonego o 5 km. przez co przewóz chleba nie jest regularny i całe masy robotników, a przeważnie ich rodziny oczekują na przyjazd piekarza. Stwarza się wielki tłok po chleb (słynny „ogonek" — Red.), co powoduje nieszczęśliwe wypadki (n. p. żona robotnika Krawczyka została zepchnięta ze schodów i uległa złamaniu nogi). Przy tym zaznaczamy, że w miejscu mamy piekarnię, która stoi bezczynna. Obecnie chleb, który otrzymujemy, jest zły, z domieszką różnych surogatów i brakiem wagi.

Żeby mieć obraz gospodarki kopalnianej, wystarczyłoby być na zebraniu załogi w dniu 15 bm., gdzie były poruszane różne bolączki. Jeden z poruszanych faktów podajemy: chodziło o odwiezienie chorego robotnika do szpitala do Olkusza. Zarząd kopalni odmówił koni. W tymże samym czasie odbywały się w miejscu 3 wesela, ludzi nie mających nic wspólnego z kopalnią, jednakże konie kopalni były do dyspozycji weselników.

Podobno Rada Zakładowa wymienionej kopalni działa słabo i nie walczy dostatecznie o likwidację tych i wielu innych bolączek załogi kopalni. Apelujemy wobec tego do Zw. Zaw. Górników o zbadanie tej sprawy. Jednocześnie przypominamy, że w związku z listem czytelnika z kop. Walenty-Wawel także zwróciliśmy się o interwencję do Zw. Zaw. Górników, lecz na razie wyjaśnień nie otrzymaliśmy. Sprawy poruszane przez górników są zbyt pilne, aby pozwolić sobie na żółwie tempo w kontrolowaniu podanych faktów i interweniowanie tam, gdzie zachodzi konieczność. (Red.)

Biuro, czy nie biuro?

Tow. Poloczek A., sekretarz koła PPR w Gierałtowicach (pow. Rybnik) pisze nam, że Śląskie Zakłady Elektryczne niedawno postanowiły pobierać, jako opłatę zasadniczą od lokali mieszkalnych po 10 zł. miesięcznie, od biur po 100 zł. Tow. Poloczek jest dozorcą w domu, gdzie znajduje się 5 izb mieszkalnych. W jednej z nich mieszka tow. Poloczek, tam też załatwia on sprawy związane z jego pracą partyjną. Śląskie Zakłady Elektryczne doręczyły tow. Poloczkowi rachunek na 140 zł.

Gdy mi rachunek doręczono przez inkasenta Śl. Z. E., zapytałem go z jakiego powodu mam płacić z 5 lokali 140 zł. opłaty zasadniczej. Inkasent oświadczył mi, że Śl. Z. E. postanowiły pobierać opłatę zasadniczą od składów i biur 100 zł. miesięcznie, a ponieważ mój lokal jest uważany przez Śl. Z. E. za lokal biurowy, więc muszę płacić 100 zł. miesięcznie, a reszta 4 lokali na tym piętrze po 10 zł.

Wobec takiego stanu rzeczy, jestem zmuszony udać się niniejszym do Szan. Redakcji celem osądzenia sprawy, czy mój lokal, który zajmuję, jako dozorca tegoż domu i przy tej sposobności załatwiam honorowo czynności sekretarza koła PPR., może być podciągnięty pod prawidło dotyczące biuro?

Z mej strony uważam, że nie jest to biuro handlowe, które by czerpało jakiś dochód.

Chyba tow. Poloczek ma rację i jest to po prostu nieporozumienie. Prosimy Śl. Z. E. wyjaśnić nam i tow. Poloczkowi. (Red.)

Z KRAJU

Lublin

ORMO LIKWIDUJE BANDY

Funkcjonariusze ORMO ze wsi Czysta Dębina wraz z milicjantami posterunku MO w Gorzkowie wykryli i ujęli 7-osobową bandę, która obrabowała spółdzielnię. Zrabowane towary zwrócono spółdzielni.

ZJAZD UCZESTNIKÓW WALKI ZBROJNEJ

W Lublinie odbył się powiatowy zjazd Zw. Uczestn. Walki Zbrojnej o Wolność i Demokrację. W zjeździe wzięło udział około 500 osób. W czasie zjazdu wręczono odznaczenia bojowe ponad 100 b. partyzantom AK, AL i BCh.

Na zakończenie obrad dokonano wyboru nowych władz związkowych.

Kraków

WYCIECZKA CZESKA W KRAKOWIE

Do Krakowa przybyła 80-osobowa wycieczka czechosłowacka z terenu Morawskiej Ostrawy i pogranicza z drem Adolfem Pohlen dyrektorem „Pritla Sevetu" na czele.

Wycieczkę podejmował Związek Byłych Więźniów Politycznych. Goście zwiedzili miasto i byli obecni na obradach zjazdu i Związku Więźniów Politycznych Okręgu Krakowskiego.

Z Krakowa wycieczka udała się do Oświęcimia.

Czy wiecie...

ŻE powierzchnią ogólna miasta Chorzowa wynosi 3.300 ha, z czego powierzchnią zabudowana 680 ha, a niezabudowana 2.520 ha. Na domy mieszkalne oraz inne zabudowania i urządzenia przemysłowe przypada 479 ha, na ulice, place i drogi publiczne — 201 ha. Parki publiczne, skwery, zieleńce i place zabawowe zajmują 31 ha, wody — 20 ha, ziemia uprawna wraz z ogrodami — 1.541 ha, grunta kościelne — 28 ha, place budowlane — 81 ha, lasy — 262 ha.

* * *

ŻE w pierwszym kwartale 1947 roku zanotowano w Chorzowie najwięcej wypadków zachorowań na dur brzuszny (23), płonicę (20). Wypadków gruźlicy było 105. W okresie sprawozdawczym na gruźlicę zmarły 24 osoby, na dur brzuszny 2, jedna osoba na zapalenie opon mózgowych i jedna na krztusiec.

* * *

ŻE w pierwszym kwartale 1947 roku poddano oględzinom lekarskim w Chorzowie 6.881 dzieci. U 123 dzieci stwierdzono krzywicę, u 34 — wadę serca, u 23 — choroby weneryczne, u 174 — anemię, u 119 — wnęki zaakcentowane, u 45 — wyrzuty skórne. W wyniku badania przeprowadzono intensywną akcję leczniczą i 51 dzieci wysłano do leczenia sanatoryjnego, 116 dzieci — na kolonie. Do prześwietlenia roentgenowskiego skier. 79 dzieci, a próbę tuberkuliczną przeprowadzono u 119 dzieci. W 378 wypadkach wyleczono świerzb, a u 2.407 dzieci przeprowadzono odwszenie. (Kr).

400 nowych fachowców

Zakończenie roku szkolnego w Śl. Techniczn. Zakładach Naukowych

W obszernej auli Śl. Nauk. Zakł. Techn. zgromadziło się w ub. sobotę po południu kilkuset absolwentów tej szkoły. Uśmiechnięte miny studentów, świadczą, że są oni zadowoleni z siebie i ze swej pracy oraz, że ogromna większość bez trwogi oczekuje rozdania świadectw końcowych, sprawdzianów ich przygotowania fachowego do roli, jaką w przyszłości mają odegrać — **roli budowniczych potężnego polskiego przemysłu.**

Na wstępie przemówił do młodzieży i przybyłych gości dyrektor Zakładów **inż. Zygmunt Łabęcki.** O mówił on imponujący rozwój szkoły w okresie powojennym. Reaktywowana 5 marca 1945 roku wydała do dzisiaj **418 świadectw końcowych liceum ogólnego, 342 świadectwa czteroletniej szkoły technicznej i 885 świadectw gimnazjalnych (w tym 680 czeladniczych).** Obecnie opuszcza Zakłady **ok. 400** absolwentów, aby wstąpić w nowy etap pracy i wnieść swój wkład w ogólne dzieło odbudowy.

Poseł Odorkiewicz, członek WRN i Woj. Kom. Oświaty dał w swym przemówieniu wyraz uczuciom jakie żywi społeczeństwo wobec wychowanków szkoły. Żąda ono od nich **wytężonej pracy dla Polski i dobrej wiary w jej wyniki,** a u jej progu wita ich tradycyjnym, **śląskim „Szczęść Boże".**

Wizytator Okr. Szk. inż. Kniehowiecki przemawiając do młodzieży naświetlił prace Zakładów z punktu widzenia realizacji planu trzyletniego. Każdy rok szkolny **musi dostarczyć Polsce przewidzianą ilość fachowej inteligencji, aby uzupełnić olbrzymie luki powstałe wskutek okupacji.**

Następnie w serdecznych słowach zwrócił się do zebranych przedstawicieli Rady Opiekuńczej Zakładów **ob. Marosz** nawołując, aby w późniejszej swej pracy **nie skąpili fachowych rad i wskazówek przyszłym kolegom i towarzyszom,** nie wykwalifikowanym jeszcze może pracownikom.

W imieniu absolwentów zabrał głos prezes Bratniej Pomocy **Kemblewski** dziękując wychowawcom za położony trud i zapewniając, że młodzież nie zawiedzie pokładanych w niej nadziei.

W części artystycznej orkiestra symfoniczna Zakładów pod batutą **prof. mgr. Plonki** odegrała szereg utworów muzycznych.

W dalszym ciągu odbyło się publiczne, połączone z gratulacjami **rozdanie świadectw — dyplomów.** Otrzymało je **ok. 400 studentów — przyszłych pracowników odradzającego się przemysłu.**

Ogólna **zabawa pod hasłem „Żegnamy absolwentów"** zakończyła tę symboliczną, w obecnej dobie uroczystość. **A. Wal**

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR ŚLĄSKI IM. ST. WYSPIAŃSKIEGO W KATOWICACH

Dziś dnia, 3 lipca 1947 roku na **Dużej Scenie Teatru Śląskiego** z powodu generalnej próby „SNU NOCY LETNIEJ" Szekspira — przedstawienie odwołane.

Dziś w czwartek, dnia 3 lipca 1947 roku na **Małej Scenie Teatru Śląskiego** o godz. 20-tej sztuka Witolda Świetnickiego „NOKTURN" w reżyserii Edwarda Żyteckiego. Wnętrze dekoracyjne skomponował prof. A. Pronaszko. Ilustrację fortepianową Witold Krzemieński.

Nowe kupony do kin

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Katowicach podaje do wiadomości wszystkim Związkom Zawodowym, że od dnia 28 czerwca br. wydaje się nowe kupony barwy żółtej do kin na trzeci kwartał. Stare zaś będą ważne tylko do dnia 9-go lipca br. włącznie.

Legitymacje kinowe na 3-ci kwartał należy przedłożyć na zakładach pracy. Zarząd Główny i Okręgowe Zw. Zawodowe są obowiązane zawiadomić o powyższym swoje kuponów było jak najszybciej usku kuponów było jaknajszybciej uskutecznione. Przy odbiorze kuponów należy przedłożyć liczbę ogólną korzystających ze zniżek.

SPORT

Nowy trener - nowy duch

RKU chce wejść do ligi

SOSNOWIEC. Zeszłoroczny mistrz Zagłębia i kandydat na awans do ekstraklasy wystartował jak wiadomo w rozgrywkach eliminacyjnych bardzo dobrze. **Drużyna RKU była przez pewien okres czasu pewnego rodzaju rewelacją, ze względu na wyniki jaki w tych trudnych rozgrywkach osiągała.** Po pewnym czasie w zespole coś się zaczęło psuć. Przyszły pierwsze niepowodzenia i mistrz Zagłębia atracił du żo na swojej opinii.

Powodem tego miał być podobno brak subordynacji u graczy, którzy ignorowali zupełnie zaprawę i treningi, nie zjawiając się na nich wcale. Zdaje się że młodym chłopcom z Sosnowca początkowo sukcesy zbyt mocno uderzyły do głowy. RKU z niedzieli na niedzielę wykazywać zaczęło coraz gorszą formę. **Doszło do tego, że miejscowa publiczność dotychczasowego swojego pupilka kilkakrotnie wygwizdała.**

Kierownictwo klubu wobec takiego faktu postanowiło zabrać się ostro do niezdyscyplinowanych graczy. W drużynie zanosi się na czystkę.

Postanowiono zmienić także dotychczasowego trenera p. Słoneckiego, który był zbyt mało energiczny. — Miejsce jego zajmie Rumun Beljou.

Gracze mistrza Zagłębia także w porę jeszcze spostrzegli, że błądzą, i złożyli solenne przyznanie, że znów będą solidnie trenować i że w drugiej rundzie rozgrywek wydadzą z siebie wszystkie siły aby osiągnąć upragnioną ekstraklasę.

O książki dla szkół na Ziemiach Zachodnich

(js) W gmachu Szkoły Powsz. Nr. 1 w Katowicach odbyło się posiedzenie sprawozdawcze Obywatelskiego Komitetu „Święta Oświaty" w obecności inspektora szkolnego ob. Gąski Piotra. Na posiedzeniu złożono sprawozdanie z przeprowadzonej zbiórki pieniężnej na książki w dniu Święta Oświaty, 4 maja br. przez młodzież szkolną na terenie Katowic. Stwierdzono, że w zbiórce tej **nie pomogło zupełnie Wyższe Studium w Katowicach, które na 3000 słuchaczy nie rozprowadziło ani jednej nalepki, tłumacząc się brakiem czasu.**

Zarządzeniem Min. Oświaty w Warszawie Obywatelskie Komitety „Święta Oświaty" będą nadal spełniały swe funkcje w organizowaniu zbiórki książek dla szkół powszechnych i średnich na Ziemiach Zachodnich podczas wakacji.

W zbiórce tej młodzieży szkolnej powinno przyjść z pomocą społeczeństwo, ofiarując książki z własnych zbiorów.

Komitet zwraca się z apelem do właścicieli księgarń i antykwarni, by sami chętnie składali książki na ten cel w najbliższych szkołach. Zebrane książki odesłane zostaną do kuratoriów na Ziemiach Zachodnich, gdzie będą rozdzielone pomiędzy wszystkie szkoły powszechne.

Zawody pływackie o drużynowe mistrzostwo młodych

W NIEDZIELĘ dnia 29 czerwca br. odbyły się w Katowicach zawody pływackie o drużynowe mistrzostwo młodych. Udział w tych zawodach brali: KS „Pogoń" Katowice, Siemianowiczanka, RKS Siła Giszowiec.

Podajemy wyniki:

200 m. st. klas do lat 18. 1) Dudkowiak W. Pogoń 3.29,6, 2) Czajor J. „Siła" 3.36,2.

200 m. klas. juniorek do lat 18. 1) Seidlówna J. „Pogoń" 4.03,3, 2) Gawenda I. „Pogoń" 4.30,8.

400 m. dow. juniorów do lat 18: 2) Gawenda I. „Pogon' 4.30,8ie)2. 1) Procel N. Pogoń 6.24,6, 2) Dłucik A. Siła 6.26,0.

100 m. dowolnym juniorek do lat 18; 1) Seidlówna J. Pogoń 1.52,5, 2) Zawadówna J. Pogoń 2.00,9

100 m. na wznak juniorek do lat 18: 1) Procel N. Pogoń 1,40,2, 2) Ogoniak J. Pogoń 1,47,3.

100 m. nawznak juniorek do lat 18; 1) Lacheta L. Pogoń 2.08,2, 2) Brzózka I. Pogoń 2.21,4.

50 m. st. dow. chłopców do lat 14: 1) Hajduk J. Siła 0.40,2, 2) Gawliczek A. Siem. 0.50,8.

100 m. st. dow. juniorów do lat 18 1) Dłucik A. Siła 1.17,4, 2) Procel N. Pogoń 1,21,8.

50 m. klas. chłopców do lat 14: 1) Konieczny L. Siła 0.46,6, 2) Gałuszka A. Siła 0.48,4.

50 m. st. klas. dziewcząt do lat 14; 1) Kluczyńska E. Siem. 1,06,3 2) Hampel A. Siem. 1.08,9.

Sztaf. 3 x 100 m. styl. zm. juniorów do lat 18: 1) Siła 4.33,7, 2) Pogoń 4.50,6.

Sztaf. 3 x 100 m. styl. zm. juniorek do lat 18: 1) Pogoń 6.14,8, 2) Siem. 7.29,0.

W ogólnej punktacji zwyciężyła Pogoń 163 pkt. przed Siłą pkt. 104 i Siem 109.

Dziś Prasa - Radio

Wszyscy sportowcy Śląska spotkają się dziś o godz. 18-tej na boisku „Pogoni" na sensacyjnym meczu PRASA — RADIO. Jako przedmecz odbędą się zawody piłkarskie pomiędzy WK ORMO i ZKS „Zryw" przy „Trybunie Robotniczej".

RADIO

OGÓLNOPOLSKI

PROGRAM POLSKIEGO RADIA na czwartek, dnia 3 lipca 1947 r.

6.00 Sygnał. 6,15 Dziennik 6,35 Muzyka 7,15 Przegląd prasy 7,35 Muzyka 7,55 Informacje 8,05 Skrzynka PCK 8,15 Wykłady dla nauczycieli 8.30 Koncert życzeń. 9.15 Konc. rekl. 12,10 Pieśni ludowe A. Wieniawskiego. 12,25 Audycja dla wsi 12,35 Utwory skrzypcowe 13.00 Z mikrofonem po kraju 13,10 Koncert muzyki rozrywk. 14,00 Aud. inf. 14,30 Aud dla kobiet 14,40 Aud dla wsi 15,00 Muzyka tan. 15,20 Aud muz. dla dzieci 15,40 Pieśni St. Niewiadomskiego 16,00 Dziennik. 16,20 Zagadki muzyczne. 16,40 Z naszej radiofonii 16,50 informacje gosp. 17,00 Muzyka dla wszystkich 18.00 Muzyka Nowego Świata. 18,40 Reportaż z meczu Prasa — Polskie Radio. 19,00 Aud dla robotn. 19,10 Aud dla wojska 19,40 Recital wiolonczelowy 20,00 Z szerokiego świata 20,15 Reportaż. 20,25 Koncert zespołu instrum. 21,00 Dziennik. 21,30 Muzyka lekka. 21,45 Słuchowisko pt. „Romeo i Julia". 22,10 Wiad sport. 22,15 Muzyka tan. 23,00 Ost. wiad dziennika. 23,20 Muzyka 24,00 Hymn

Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI POPULARYZACJI PRAWA

(js) Czego rządy sanacyjne nie potrafiły dokonać w ciągu lat 15, Rząd ludowy Rzeczypospolitej zrobił w półtora roku; **dał Polsce nowe jednolite prawo, wyrosłe z polskiego ducha narodowego i odpowiadające nowej demokratycznej rzeczywistości.**

Ministerstwo Sprawiedliwości postawiło sobie za naczelne zadanie ułatwić wszystkim obywatelom zapoznanie się z nowym prawem polskim. Komisje Popularyzacji Prawa mają właśnie za zadanie upowszechnić znajomość prawa wśród najszerszych mas.

Komisja Popularyzacji Prawa przy Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, działająca na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego może poszczycić się dobrymi wynikami pracy w ciągu jednorocznej działalności.

W gmachu Sądu Apelacyjnego w Katowicach odbyło się miesięczne posiedzenie Kom. Popul. Prawa połączone z konferencją prasową. Z przedłożonego przez sędziego ob. Gronowskiego sprawozdania z działalności Komisji Popul. Prawa przy sądach grodzkich, na terenie apelacji katowickiej wynika, że w 40 czynnych komisjach wygłoszono w ciągu roku sprawozdawczego 1946-47 966 odczytów. Na czołowych miejscach co do ilości wygłoszonych odczytów stoją miejscowości — Bielsko — 94 odczyty, Grodków — 69, Katowice — 57 i Chorzów 56.

Na terenie miasta Katowic w ub. miesiącu wygłoszono 134 odczyty. Frekwencja słuchaczy na odczytach jest coraz większa. Ponadto urządzono szereg kursów prawniczych dla funkcjonariuszy M.O. i urzędników gminnych.

Remont Łaźni Miejskiej w Katowicach

(js) Zarząd Miejski m. Katowic komunikuje, że z powodu remontu urządzeń w łaźni miejskiej przy ul. Mickiewicza, łaźnia zostanie dla publiczności zamknięta **od dnia 1 lipca br. na okres 6-tygodniowy.**

Z kroniki dnia

Zniesienie dyżurów w Zarządach Gmin

W dniu 24 lipca 1946 r. Wydziały Powiatowe zarządziły we wszystkich gminach po godzinach urzędowych oraz w niedziele i święta dyżury.

Na wniosek **Zarządu Okręgu Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej w Katowicach,** Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski — Wydział Samorządowy — zarządził **zniesienie tychże dyżurów.**

Ważna uchwała Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zabrania w myśl deklaracji Rządu wszystkim przedsiębiorstwom usługowym, tak pozostającym pod zarządem państwowym jak i samorządowym, dokonywania jakichkolwiek podwyżek za dostarczone usługi i świadczenia, jak woda, światło, gaz, przejazdy tramwajowe, autobusowe i t. p.

Dodatkowe szczepienia przeciwtyfusowe w Chorzowie

W Chorzowie do dnia 5 lipca 47 r. odbywać się będą dodatkowe szczepienia ochronne przeciw durowi brzusznemu w gmachu Referatu Zdrowia Publicznego przy ul. Zjednoczenia 3, w godzinach od 15 do 17 dla tych mieszkańców miasta, którzy z różnych powodów nie mogli się poddać szczepieniu w terminie wyznaczonym.

Zapisy na wstępny rok WSNSG

Wyższe Studium Nauk Społeczno Gospodarczych w Katowicach ogłosiło zapisy na nowy kurs przygotowawczy do studiów na wyższych uczelniach, który rozpocznie się 1 października br.

Zapisy przyjmuje Dyrekcja Kursów, Katowice, ul. Bogucicka 3, II p., pokój 315, codziennie w godzinach od 8—15-tej

Od kandydatów wymaga się ukończonych 19 lat życia, oraz świadectwa ukończenia 7 klas szkoły powszechnej. Dla zamiejscowych internat i wyżywienie.

Marże zarobkowe ustalone

Izba Przemysłowo - Handlowa w Katowicach komunikuje, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło z dniem 15 czerwca br. detaliczne i hurtowe marże dystrybucyjne na artykuły chemiczne.

Ustalone marże obowiązują wszystkie instytucje i przedsiębiorstwa handlowe bez względu na ich charakter.

Wykazy marż zarobkowych można przeglądać w biurze Izby pokój 27 II p.

Uwaga — stowarzyszeni właściciele nieruchomości!

Dla nawiązania kontaktu ze Stowarzyszeniami Właścicieli Nieruchomości woj. śląsko - dąbrowskiego Izba prosi Zarządy tych Stowarzyszeń o skomunikowanie się z biurem Izby w Katowicach, pl. Wolności 12a, przy powołaniu się na L. dz. 100 63/47/Sł.

AKADEMICZKI POLKI ZAPROSZONE DO CZECHOSŁOWACJI I FRANCJI

Katowice. Reprezentacja akademicka Polski pań zaproszona została do Czechosłowacji i Francji na spotkanie z drużynami akademickiemi we florecie w lipcu br. Jeżeli spotkania dojdą do skutku będą doskonałym treningiem dla naszej reprezentacji przed olimpiadą akademicką.

Czwartek
3
LIPCA
Anatolu - Jacka
wschód słońca — 4,17
zachód słońca — 21,01

3. 7. 1943 r.
Tragiczna śmierć gen. Sikorskiego pod Gibraltarem.

Minuta

W kołach zbliżonych do sekretariatu generalnego ONZ słychać, że republikański rząd hiszpański na emigracji zamierza zwrócić się wkrótce do sekretarza generalnego ONZ w celu zwrócenia uwagi ONZ na KOMEDIĘ, jaką stanowiło referendum zarządzone przez generała Franco w sprawie ustawy sukcesyjnej.

SPORT

Buhl AKS Bydgoszcz doskonały sprinter i 400 metrowiec

★ ✻ ★

Uwaga, Uwaga! Czy widzieliście najbardziej interesujący mecz piłki nożnej? Nie? Więc przyjdźcie dnia 3 lipca t. j. w czwartek o godz. 18-tej na boisko K. S. „Pogoń". Na tym boisku odbędzie się spotkanie drużyn piłki nożnej: PRASA — POLSKIE RADIO.

Mecz ten będzie nie tylko interesujący — będzie również zabawny!

Chcesz szaleć z zachwytu?
Chcesz pękać ze śmiechu?
— Więc zjaw się punktualnie na boisku „Pogoni.

Całkowity dochód z tego meczu przeznaczony jest na budowe pawilonu dla dzieci Woj. Śląsko - Dąbrowskiego w Rabce.

TURYSTYKA

Nowe połączenia kolejowe dla turystów

Uwzględniając życzenia turystów uzyskania dogodnych połączeń kolejowych do miejscowości godnych zwiedzenia i stanowiących bazy wypadowe dla wycieczek krajoznawczych, Min. Komunikacji wyraziło zgodę na uruchomienie nowych pociągów na Ziemiach Odzyskanych.

Nowe połączenia wprowadzono na liniach **Katowice — Kudowa, Wrocław — Kudowa, Katowice — Głuchołazy, Świdnica — Bystrzyca, Szczecin — Kostrzyń, Gorzów — Myślibórz, Słupsk — Ustka, Derłów — Sławno, Korsze — Skandawa i Suwałki — Trakiszki.**

Udostępniając nowe linie, zapewniono dojazd do miejscowości o dużych walorach turystycznych i do pięknych zakątków kraju, które — ze względu na dotychczas istniejące trudności komunikacyjne — nie są jeszcze znane szerokim masom społeczeństwa.

400 km. jeziorami i kanałami

10 lipca zostanie uruchomiona bezpośrednia komunikacja na trasie **Iława — Ostróda — Elbląg — Gdańsk,** łącznej długości ponad 400 km. Jest to bezsprzecznie jedna z najbardziej atrakcyjnych tras wodnych w kraju.

Przejazd statkami odbywa się na przemian jeziorami i kanałami, przy czym na kanałach zastosowany jest **specjalny system pochylni, jedyny tego rodzaju w Polsce.** Na pewnych odcinkach statki są holowane przy pomocy lin stalowych na wyższe poziomy. Dzięki otrzymaniu nowych lin w b. miesiącu, statki wyruszą w pierwszą drogę w początkach pełnego sezonu turystycznego.

Park na Górze Św. Anny

Na słynnej Górze Św. Anny na Opolszczyźnie bawiła ostatnio komisja wojewódzka celem przestudiowania w terenie warunków utworzenie parku. Komisja uzgodniła m. in. że w obrębie parku powstaną odpowiednie polany pod obozy harcerskie.

Na miejscu, gdzie za czasów hitlerowskich znajdowało się mauzoleum, wysadzone w powietrze w maju ub. roku, buduje się obecnie olbrzymi **Pomnik Powstańca Śląskiego.** Ponieważ stojący w pobliżu pomnika Dom Wycieczkowy wpływa swym zewnętrznym wyglądem ujemnie na założenia architektoniczne pomnika, wokół budynku zostaną zasadzone wysokopienne drzewa.

Udogodnienia dla turystów na Pomorzu Gdańskim

Celem ułatwienia organizowania wycieczek krajoznawczych na terenie Pomorza Gdańskiego, opracowano 13 szlaków turystycznych, które uwzględniają najpiękniejsze miejscowości i zakątki w rejonie województwa.

Z wyjątkiem szlaku gdańsko - szczecińskiego zaprojektowano wszystkie pozostałe trasy wycieczkowe, biorąc pod uwagę najbardziej ciekawe miejscowości i odcinki krajoznawcze: Do szczególnie atrakcyjnych szlaków należą: helski i rozewski na Wybrzeżu,, kartuski na Kaszubach, fromborski — prowadzący przez Żuławy i Zalew Wiślany oraz szlak wiślany z Malborkiem i Kwidzyniem, jako głównymi miejscowościami.

Wycieczki, pragnące udać się jednym ze szlaków, winny skomunikować się z Tow. Popierania Turystyki w Gdańsku, które zapewni schroniska i domy noclegowe oraz może dać przeszkolonych przewodników.

Kąpielisko leśne koło Głuchołazów

Związek Inwalidów Wojennych w Katowicach przejął pod swój nadzór i opiekę kąpielisko leśne w Zwierzyńcu koło Głuchołazów na Opolszczyźnie. Mimo pewnych zniszczeń pięknie położone wśród lasów kąpielisko służy celom turystyki, ściągając liczne wycieczki z całego kraju.

Opactwo w Tyncu

Ten kościółek **WANG,** przypominający z daleka swoją sylwetką ożaglowane łodzie Wikingów — nie znajduje się w Norwegii — ale w Polsce. Gdzie?

W Bierutowicach.

Kronika Kulturalna

Do Warszawy przybyły dwie przedstawicielki UNESCO pp. Cavalier i Brosse w celu zapoznania się z zagadnieniami zawodowymi nauczycielstwa polskiego i sprawami oświatowymi.

OGÓLNOPOLSKI ZJAZD W SPRAWIE LITERATURY DLA DZIECI.

W dniu 1 czerwca w Warszawie w sali Związku Nauczycielstwa Polskiego nastąpi otwarcie Pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu w sprawie literatury dla dzieci.

OBCHÓD 55-LECIA PRACY SCENICZNEJ STEFANA LOCHMANA.

Teatr Polski w Bydgoszczy święcił jubileusz 55-lecia pracy scenicznej Stefana Lochmana połączony z premierą „Grubych ryb" Michała Bałuckiego, w reżyserii Bolesława Roslana. Jubilat wystąpił w roli Ciaputkiewicza, dając popis kunsztu aktorskiego wysokiej klasy.

„Wynalazek" wodza Tendilla

W bibliotece w Heilderbergu odkryto stary rękopis, pochodzący z r. 1487, autorem którego jest niejaki Antonio Agapida, opowiadający dzieje „narodzin" papierowego pieniądza.

Otóż podczas oblężenia twierdzy Alhama w r. 1484 wódz Tendila stanął w obliczu zupełnego braku pieniędzy na wypłatę żołdu.

Tendilla bliski był rozpaczy, widząc rozprężenie szerzące się w szeregach nieopłacanych najemników. Świadom niebezpiecznych możliwości z tego powodu, zbytnio nie ufając płatnemu żołdactwu, które często przechodziło z obozu do obozu — spróbował dotąd nie praktykowanego nigdzie sposobu: wypłacił żołd kartkami zaopatrzonymi w swój podpis, opiewającymi na taką, a taką sumę pieniędzy. Równocześnie wydał rozkaz okolicznej ludności i podległym sobie wasalom, aby bez wahania przyjmowano te asygnaty zamiast pieniędzy, on zaś ręczy „rycerskim słowem" że później wykupi je monetą kruszcową. Gdy ktoś opierał się rozkazowi, podlegał surowej karze cielesnej.

Nowego rodzaju „papierowe pieniądze" poszły rychło w obieg. Żołdactwo było zadowolone w zupełności, a wódz pozbył się nie lada kłopotu.

Wieść o dziwacznych pieniądzach Tendilli szybko rozniosła się w dalekie strony, budząc pewne zastrzeżenia co do terminu realizacji asygnat, nie określonego ściśle.

Agapida zapewnia w rękopisie, że Tendilla dotrzymał danego słowa, ściągając zwolna asygnaty z kursu, owe prototypy naszych dzisiejszych banknotów..

„Wynalazek" Tendilli znalazł uznanie najpierw w świecie kupieckim, potem stosowano go na terenie miast i osiedli.

Tendilla ani marzył, że środek jakiego się chwycił, zmuszony koniecznością, stanie się podwaliną obrotu banknotowego ogólnoświatowego.

FAN

Dziesiątki listów

otrzymuje codziennie Redakcja Trybuny Robotniczej.

Nie jest niestety możliwym odpowiedzieć na każdy list osobno i zmuszeni jesteśmy, za co naszych czytelników przepraszamy, ograniczyć się do ogólnych odpowiedzi na łamach naszego pisma.

1) Zamieszczane przez nas kolejne kupony konkursowe należy codziennie wyciąć i ZACHOWAĆ.

2) Podobnie należy odpowiedzieć, wyciąć i ZACHOWAĆ zadania konkursowe, które będą umieszczone wespół z kuponami konkursowymi 5, 9, 13, 17, 21, 29, 33, 37, 41, 45, 49, 53, 57, 60.

3) Po zakończeniu konkursu t. . 1. października b. r. wszystkie kupony oraz zadania konkursowe należy przesłać do działu konkursowego „Trybuny Robotniczej", Katowice, ul. Mickiewicza 9.

Przez cały czas trwania konkursu codziennie zamieszczone będą w „Trybunie Robotniczej" **WIADOMOŚCI KONKURSOWE,** które informować będą czytelników o przebiegu konkursu, udzielać będą rad i wskazówek, w jaki sposób należy postępować, aby nie zostać pominiętym w rozlosowaniu 10 tys. nagród.

Zapewnijcie sobie regularna dostawę Trybuny Robotniczej.
JUTRO NIESPODZIANKA

Nowe książki

Nakładem **Żyd. Kom. Hist.** w Polsce ukazała się praca znanego pisarza żydowskiego **Michała Borwicza,** pt. **„Pieśń ginących".** Jest to zbiór poezji powstałych w gettach, obozach koncentr., w partyzantce.

Ukazała się w Rzeszowie nakładem T-wa Przyjaciół Nauki i Sztuki ilustrowana 100-stronicowa książka **Franciszka Kotuli** pt. „Z dziejów Rzeszowa". Praca ta, oparta na dokumentach, omawia losy zabytków i pamiątek rzeszowskich w czasie okupacji w latach 1939 — 1944.

Ukazały się na półkach księgarskich dwa tomy „BIULETYNU" **Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce.**

Zawierają one następujące prace dokumentarne: Dziennik Franka, — Zamojszczyzna, — Dokumenty niemieckie o wysiedlaniu, — Ekspertyzy lekarskie w Ravensbrück, — Die neue deutsche Stadt Warschau, — Likwidacja getta warszawskiego, — Egzekucje masowe, — Obóz zagłady Bełżec, — Obóz zagłady Sobibór, — Obóz koncentracyjny Stuthoff, — Zagłada chorych psychicznie, — Obóz pracy Treblinka, — Straty osobowe i rzeczowe dystryktu warszawskiego, — Dokumenty niemieckie (walka biologiczna z narodem polskim), — „Dokumenty polskiego bestialstwa" (propaganda niemiecka), — Organizacja policji niemieckiej.

Obydwa tomy są bogato ilustrowane, zawierają szereg oryginalnych fotografii i planów.

*

Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych wydały ostatnio szereg nowych podręczników szkolnych. Są to „Algebra" w opracowaniu **S. Steckla** — podręcznik dla liceów ogólnokształcących (kurs dwuletni); „Algebra" w opracowaniu **Bolesława Iwaszkiewicza** dla VII oddziału szkół powszechnych (nakł. 300.000 egz.) oraz dwie części „Algebry" **Augustyna Miętki** dla gimnazjum handlowego.

Dziedzinę historii reprezentują: **Marii Dłuskiej** „Z naszych dziejów" — podręcznik historii dla szkoły powszechnej (nakł. 400.000 egz.) oraz **Ewy Maleczyńskiej** „Historia starożytna" dla gimnazjum ogólnokształcącego (przejrzany i uzupełniony przez prof. dr. L. Piotrowicza).

*

Ukazały się dalsze tomiki Biblioteki Popularno-Naukowej. W serii przyrodniczej wydano **Janusza Domaniewskiego** „Wędrówki ptaków" oraz **Zofii Demianowiczowej** „Chwasty". W serii fizyko-astronomicznej przybył tomik **Wł. Ścisłowskiego** pt. „Promieniotwórczość naturalna i sztuczna". W serii historycznej ukazały się dwie nowe pozycje — **Ludwika Wideszala** „Ruchy wolnościowe na Bałkanach" oraz **Janusza Wolińskiego** „Jan III Sobieski i Prusy Książęce". Wreszcie seria geograficzna wzbogaciła się broszurkę **Stanisława Srokowskiego** „Prusy Wschodnie, Mazury, Warmia i Powiśle".

Ryszard Wright **15**

SYN AMERYKI

Tłumaczyła
Wanda Melcer

— Ostatecznie, jestem zawsze po twojej stronie.

Cóż to miało znaczyć? Była po jego stronie. A gdzież jest ta strona? Czy chciała przez to powiedzieć, że lubi czarnych? Ale to mówiono przecież o całej rodzinie. Zwariowała? Co o niej sądzą w rodzinie? Ale jeżeli to naprawdę wariatka, czemu pan Dalton każe mu ją wozić?

— Mam się spotkać z przyjacielem, który jest i dla ciebie przyjaźnie usposobiony.

— Dla mnie — zawołał zdumiony.

— Chociaż go nie znasz — dodała ze śmiechem.

— Oh.

— Jedź teraz na Outer Drive, a potem Lake Street 16.

— Tak.

Może myślała o czerwonych? Więc o to chodziło. Ale nie miał wśród nich żadnych przyjaciół.

Co to wszystko ma znaczyć? Jeżeli pan Dalton spyta, czy odwiózł ją na uniwersytet, musi odpowiedzieć, że tak i wtedy zaprzedał jej się całkowicie. A jeżeli pan Dalton ma kogoś, kto mu donosi, dokąd córka jeździ? Słyszał przecież, że wielu bogatych ludzi posługuje się detektywami. Gdyby chociaż wiedział o co chodzi, czułby się o wiele lepiej. Powiedziała, że jedzie spotkać się z kimś, kto był jego przyjacielem. A on wcale sobie nie życzy gadać z komunistami. Nie mają oni pieniędzy. Rozumiał doskonale, że można iść do więzienia za rozbój, ale iść do więzienia za to, że się zadaje z tymi ludźmi, to czyste wariactwo. No, co tam, powiezie ją, na to go wynajęto. Ale trzeba uważać, Miał nadzieję, że nie straci przez nią miejsca. Wyjechał na Outer Drive przez Adams Street, ruszył na północ przez Bulwar Michigan do Lake Street i pojechał zwolna wzdłuż bloków, szukając numeru szesnastego.

— Tutaj, Bigger.

— Tak.

Stanął przed ciemnym budynkiem.

— Poczekaj — powiedziała, wyskakując.

Uśmiechnęła się do niego, prawie roześmiała. Poczuł, że rozumie każdy jego odruch i każdą myśl i odwrócił głowę, zmieszany. Co za kobieta u diabła.

— Nie potrwa długo — powiedziała.

Odbiegła, znów się odwróciła.

— Nie martw się, Bigger, potem lepiej to wszystko zrozumiesz.

— Tak — odrzekł, próbując się uśmiechnąć.

— Jest taka pieśń, którą wasi śpiewają.

— Pieśń, psze pani?

— No tak, „potem to wszystko zrozumiesz".

— Oh, psze pani.

Głupia dziewczyna, to prawda. Ale ponad strach, który w nim budziła, wyczuł w niej jeszcze coś innego. Zwracała się do niego, jakby go uważała za człowieka, jakby żył w tym samym świecie, co i ona. Nigdy przedtem nie wyczuwał takiego nastawienia w żadnej białej istocie. Ale czemu? Czy to też taka gra? Poczucie swobody, którego doświadczał w jej obecności przemieszane było ze świadomością faktu, że była biała i bogata, że należała do świata, który rozkazywał, co wolno a czego Murzynom nie wolno.

Przyjrzał się budynkowi, do którego weszła. Nie było świateł ani w oknach ani w bramie. Dom był stary i nietynkowany. Może spotyka się tu z kochankiem? Gdyby to było wszystko, jeszcze by to nie było najgorzej. Ale jeżeli się spotyka z komunistami? Do czego też byli podobni komuniści? A może ona sama jest komunistką? Dlaczego ludzie stawali się komunistami? Przypomniał sobie mnóstwo fotografii, które ich przedstawiały, w pismach, ale mieli wtedy zawsze zapalone pochodnie w ręku, długie brody i starali się zamordować kogoś albo podpalić. Tak postępują tylko wariaci. Wszystko co o nich kiedykolwiek słyszał, związane było z ciemnością, zduszonym szeptem, starymi domami i strajkiem, wywołanym przez związki zawodowe. A tu zaczyna się tak samo.

Zesztywniał: drzwi się otworzyły. Zjawiła się w nich dziewczyna, za nią szedł młody człowiek. Podeszli do wozu, ale zamiast usiąść na paradnych miejscach, stanęli przy nim.

— Patrz, Bigger, to jest Jan. Janie, to Bigger Thomes.

. . Jan z szerokim uśmiechem wyciągnął otwartą dłoń, a Bigger po raz drugi zesztywniał ze strachu.

— Jak się masz, Bigger.

Bigger nie puszczał kierownicy, nie śmiąc dotknąć ręki białego człowieka.

— Dziękuję — szepnął.

Jan ciągle trzymał wyciągniętą rękę, ręka Biggera wyciągnęła się sama i zawisła w powietrzu.

— Dawaj rękę — powiedział Jan.

Bigger ośmielił się wreszcie, otwierając w zdumieniu usta. Poczuł, jak palce Jana zaciskają się na jego własnych. Chciał wysunąć rękę, ale Jan trzymał ją mocno choć z uśmiechem.

— Możemy się bliżej zapoznać — powiedział — jestem przyjacielem Mary.

— Tak, panie — wymamrotał.

— Przede wszystkim — powiedział Jan, stawiając nogę na stopniu — proszę do mnie nie mówić „panie". Będę ci mówił Bigger, a ty do mnie Janie. Tak będzie lepiej. Co o tym myślisz?

Bigger nie odpowiadał. Mary uśmiechała się. Jan ciągle trzymał jego rękę, a Bigger wykręcił się w ten sposób, żeby prócz jego postaci obejmować też wzrokiem ulicę. Słyszał, jak Mary śmiała się cicho.

— Wszystko w porządku, Bigger — mówiła — Jan naprawdę tak myśli.

Zapłonął nagłym gniewem. Czego chce ta diablica? Czemu wyśmiewa się z niego? Czemu się z nim drażnią, co im zrobił? Tak, wszystko jest możliwe z takimi ludźmi. Ześrodkował się cały w uwadze. Desperacko próbował ich zrozumieć. Czuł się głupio, siedząc tak za kierownicą, z ręką w dłoni białego człowieka. Co pomyślą przechodnie?

(c. d. n.)

Wyd. Komitet Woj. P.P.R., Katowice. Red. Komitet Redakcyjny. Redakcja i Administracja, Katowice, Mickiewicza 9. — Tel. 340-41-42. Dział ogłoszeń: Tel 361-08 — Konto PKO III 4900.
Oddział miejski: ulica 3-go Maja 25, tel. 336-39. Adres Redakcji Kraków, Wiślna 1. — Tel. 586-33 — Redaktor przyjmuje od godz. 8-tej do 12-tej.
F 31153